

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhasabos petitors egyszeri hirdetésé 20 fill., többnapos hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden s

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.

Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Búcsú.

Az EPERJESI LAPOK szerkesztésétől a közeledő új esztendővel megválok s ez a körülmény indít arra, hogy lapomnak mélyen tisztelt olvasóközönségétől e helyütt s e minőségemben búcsút vegyek.

A mikor ezt hálátelt szívvel teszem, önkéntelenül is elvonulnak lelki-szemeim előtt azok a kedves, sokszor azonban felelősség- és gondterhes emlékek, a melyek az EPERJESI LAPOK szerkesztésével természetesen együtt jártak, s a mely emlékek másrészt azoknak a buzgó munkatársaknak s elnéző olvasóközönségnek jószágát és ügyszeretét is újra meg újra felevenítik előttem, a kik valamennyijének lelkes együttérzésére volt szükség, hogy a több mint hat éven át szerkesztésemben megjelent EPERJESI LAPOK hivatását méltóan és közhasznúan betölthesse.

1898. szept. 10-ikén vettem át az akkor még FELVIDÉKI SZEMLE (EPERJESI LAPOK) felelős szerkesztését. Már a kezdet nehézségein is szárnyaszegetten megtörött volna jóra irányzott akaratom, ha Eperjes város társadalmi életének örökemlékű s leghivatottabb munkása, nagyérdemű volt kartársam: dr. Horváth Ödön, a nagy nehézségek árán megszerzett heti-lap főszerkesztői tisztét el nem vállalja. Neki, a ki hosszú időn át nemcsak főszerkesztője, hanem valóságos lelke volt a csakhamar EPERJESI LAPOK címet felvett heti-lapnak, a legnagyobb köszönettel vagyok s maradok adósa most is, a mikor a szerkesztéstől másirányú elfoglaltságom miatt visszalépni vagyok kénytelen. Búcsúzó-soraimnak ez a néhány igénytelen, de őszinte szívből fakadó szava is legyen záloga

íránta érzett s el nem muló hálás nagyra-becsülésemnek.

Nem kevésbé érzem szükségét annak, hogy őszinte köszönetemet fejezzem ki Kósch Árpád, az EPERJESI LAPOK kiadója iránt. Köztudomású, hogy mennyi önzetlen szolgálatot teljesít ő úgyszólván valamennyi helyi emberbaráti s közművelődési jó ügy iránt. Azt azonban talán kevesen tudják, hogy az EPERJESI LAPOK-nak, mint a békés haladás nem éppen jelentőség nélkül való organumának kiadásával sok éven át a legmesszebbmenő áldozatkészséget tanúsította. A csekély számú, de önzetlenül fáradozott munkatársak mellett az ő érdemül rovom fel annak a sikernek nagy részét, a melyre szerénytelenség nélkül bár, de mégis hivatkozni bátorodom.

Mert az elérni célzott siker megnyugtató érzetével válok meg az EPERJESI LAPOK szerkesztésétől, boldogan hivatkozva arra, hogy a mit bemutatkozásom alkalmával ígértem, azt — úgy vélem — sikerült beváltanom. Köz- és társadalmi életünk jelenségeinek ismertetésében és bírálatában a hűségre és az igazságra törekedtem mindig. Ha olykor gyöngédnek találta itt-ott tollamat, avagy elnézően gyöngédnek, szolgáljon mentségemül az, hogy a jó szándékot, még a legkisebb eredmény felmutatása mellett is, csakis biztató szóval illetni tartom a legcélszerűbbnek s a legigazságosabbnak.

A kemény bírálat helyett meggyőződés szerint többet ér a biztató, bátorító szó, éppen itt Eperjesen, a hol köz- és társadalmi életünk terén úgyszólván mindenki érdek nélkül kell, hogy feladatát végezze.

A midőn dr. Szlávik Mátyás, dr. Flórián Károly, dr. Wallentinyi Samu és dr. Obetkó

Dezső kiváló tehetségű s engemet és a reánk bízott közügyet annyi buzgalommal s önzetlenül támogató főmunkatársaimtól és a nagyérdemű olvasóközönségtől, a melylyel több mint hat évi szerkesztői működésem alatt mindig békés egyetértésben állottam s tehát a békés úton való haladást szolgálhattam: hálás köszönetem és nagyra-becsülésem ismételt kifejezésével búcsút veszek, a mélyen tisztelt olvasóközönség jóakarató támogatásába ajánlom dr. Raffay Ferencz barátomat, a kit a felelős-szerkesztői tiszt elvállalására megnyerni szerencsés voltam, s a kinek a hírlapszerkesztés terén való régi kipróbált tehetsége, e város ügyei és intézményei iránt eddig is tanúsított meleg érdeklődése teljesen megnyugtató garanciát nyújtanak arra nézve, hogy az EPERJESI LAPOK az marad ezután is, a mi eddig volt: hű barátja s a békét szolgáló munkása Eperjes város és Sárosvármegye nagy intelligenciájú társadalmának.

Eperjes, 1904. decz. 31.

Dr. Mikler Károly,
az EPERJESI LAPOK volt felelős-szerkesztője.

Beköszöntő.

A megilletődés bizonyos nemével adjuk közre volt szerkesztőnk szívélyes búcsúzóját. Az alatt a hosszú idő alatt, a melyben annyi odaadással és buzgalommal működött a hírlapírás terén, bokros érdemeket szerzett s a közérdekében kívánatosnak tartjuk és kérjük, hogy ne tegye le tollát véglegesen, ne lépjen ki e lap önzetlen munkásainak sorából, hanem bölcs mérséklet által vezetett tollával keresse fel lapunk hasábjait minél gyakrabban.

A mi engem illet, a legtisztább szándéktól

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

SUBIACO.

(1899.)
írta: Berzeviczy Albert.

Az olaszországi utazónak erős elhatározásába kerül fölkeresni azt a helyet, a melyen Szent Benedek egykor a nyugati szerzetes-élet alapjait letette, mert a mint a Tivoliból Solmona felé vivő vaspályát Cineto Romano állomáson elhagyja, kitűnő utat talál ugyan, de oly közlekedési eszközökre van utalva, a melyek használatának kellemtelenségét csak Subiaco csodás szépségeinek és történelmi érdekességének teljes tudata képes elfeledtetni.

A vidék, a melyre jutunk, a Sabin-hegység átmenete az Abruzzokba, Latium érintkezési vonala Marsicával, a Liris és az Anio forrásainak hazája, mely utóbbi folyó mentében halad utunk mindvégig.

Már Tivolin túl Castel Madama és Vicovaro nyitják meg azoknak a szikladombokra épített középkori várkastélyok köré csoportosuló városkáknek a sorát, a melyek mellett elhaladunk s a melyek közül egynemelyik úgy be van illesztve a hegy szürke mészkőkoronájába, hogy házait alig lehet a sziklától megkülönböztetni. Így sorakoznak Anticoli, Saracinesco, Rocca di Mezzo, Agosta, Cerbara, Rocca di Canterano: mind megannyi maradványai a hajdani subiaco apátság hűbéruralma alá tartozott felegváraknak, a melyeknek két feladatuk volt: hűbérileg uralkodni az alattok letelepedett nép fölött és a megtámadások elleni védelemben segíteni Subiaban székelő hűbérurakat.

A meredek hegyeket jobbra csak alacsony cserje borítja fogyatékosan s lenn, a folyó helyenkint kiszélesedő, köves medre környékén van csak jobban művelt föld és jutalmazóbb gazdálkodás. Különbözik a tájkép élő alakjai itt inkább, mint bárhol: tipikusan olaszosak. A magasan boltózó kőhídon, kétfelől megrakott szamara hátán, fején hegyes kalappal áthaladó parasztember és az erős testalkatú contadina, a parasztszasszony festői piros mellényében, széles ingújjával, fején összerakott kendővel, melyen a terhet viszi és pedig nemcsak a barna rézkorsót, de néha olyan rőzsekeőget is, a mely nagyobb nálánál, s a melyet csak az egyik kezével támogat, míg a másikat csipőjére illeszti: ezek azok az alakok, a melyeknek körvonala leggyakrabban válik el a völgynek az árnyéktalan déli napfényben eltompuló színeitől, mialatt a fehér út mindinkább magasbodó hegyek között lassú emelkedéssel visz közelebb célunkhoz.

Egy kanyarulatnál a völgy katlanná változik, a sziklás hegyek lejtőit itt valamivel sűrűbben borítja szőlőtő és olajfa, tölgy- és gesztenyeerdő s a katlan közepén emelkedő dombon, mely az Anio folyását erős fordulatra kényszeríti, egy szürke kis város tornyosodik fel, látszólag egymás tetejébe épített régi házakkal, a melyek legfelül marczona tekintetű vár zömök négy-szögű tornyában csúcsosodnak ki. Ez Subiaco és tetejében a «Rocca», az «Abbate commendatoriók», az egykori harczias apátok vára, a melynek erőssége nagy részben attól a sötétemlékű Borgia Rodrigótól származik, a ki egyenesen a subiaco apáti székből emelkedett — mint VI Sándor — a pápai trónra s ezt az apát-

ságot — támogatása jutalmául — mindjárt Colonna bibornoknak adta át.

Ez az elrejtett kis felegvár, a falaihoz engedelmesen hozzásimuló városkával, itt, a vadonhat hegyek ölében, a zuhogó patak felett, kivált a míg még ezeknek a hegyeknek az erdői nem voltak nagyobbbrészt letarolva, nemcsak jó védelmi hely volt daczoskodó hűbérurak számára, de pompás nyaraló és vadászkastély is. Falai között — mint azt Gregorovius szépen megírta — nem mindig istenes és épületes foglalkozás közt telt el a Borgiák, Colonnák, Borghesék és Barberinik ideje, a kik egymásután szinte családi örökségképpen bírták a subiaco apátságot s gyakoroltak valóban zsarnoki uralmat környékbeli jobbágyaik fölött.

De nem is ezeknek a kényuraknak az emlékezete teszi oly vonzóvá Subiacot, még csak azé a jőtevő papáé sem, a kinek dicsőségét a város bejáratánál emelkedő diadalkapu hirdeti; nem is a város és vár meglepően festői látványa a tulajdonképpeni cél, a melyért ide jöttünk. Ha a tekervényes és meredek utcákon áthaladtunk s leértünk a túlsó völgyszorulatba, a melyen át zuhogva rohan le az Anio: egy elhagyatott vadon nyflik meg előttünk, a melynek sivár komorsága nem is sejteti, hogy belsejében a hit és emberszeretet szelídítő, művelő, alkotó erejének legmagasabb emlékei rejtőznek.

Az Anio felső folyásának itt kezdődő völgyében, melyet mindkét oldalról egyaránt meredek s az éjszakeletin ma már teljesen erdőten kopár hegy, a Monte Calvo alkot, a folyó medre lépcsőszerű alakot mutat;

nését jelenti, a mi jelentős eredmény s csak azt sajnáljuk, hogy az árverést nem tartották meg a költségvetés közgyűlési megállapítása előtt, mert ekkor nem terhelné ez a 2900 kor. sem az adózókat. Mert úgy áll a dolog, hogyha a pótdát egyszer befizetjük, rendszerint nem igen vesszük észre többé a teher csökkenését, ha a bevétel egyéb forrásból emelkedett is abban az esztendőben; hiszen elmegy a pénz a városnál is s ha több a jövedelem, könnyebben költenek ott is, éppen úgy, mint az egyes emberek.

Ez az állásfoglalás nem azt akarja azonban jelenteni, hogy feltétlenül el kell fogadni a 9900 koronás ajánlatot. Tény ugyanis, hogy Eperjesen csak egy szálloda van, a mi tulajdonképpen az igények kielégítésére szolgál, minél fogva a közérdek is belejátszik e kérdés eldöntésébe s helytelen volna pusztán a pénzügyi szempontot döntőnek elfogadni. De ha az a pályázó, a ki a legkedvezőbb ajánlatot tette, kellő biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a szállodát fentartja legalább is azon a színvonalon, a melyen most van, úgy az ő ajánlatát kell okvetlenül elfogadni, mert 2400 kor. bevételt nem lehet könnyelműen elszalajtani.

Sőt legjobb lenne új pályázatot, illetve árverést kiírni, bár ez azzal a kockázattal járhat, hogy a versenyzők összebeszélvén, egynek a kezére játszik a vendéglőt, talán az ajánlottnál kisebb bérért. De kellő körültekintéssel ez ellen is lehet biztosítani a várost.

Nyilvános kifejezést adunk ebbeli nézetünknek, a mely tettünkben is csak a város javát vezet s kérjük a városi képviselőtestület tagjait, hogy ők is egyedül ezt a szempontot vegyék irányadónak, ha szavazatukkal el kell a kérdést dönteniök.

Egyelőre ennyit tartottunk szükségesnek egyik fő bevételi forrásunk kezelése tekintetében előadni; később a költségvetés többi tételét is megvitatjuk, hogy eszmét és anyagot adjunk a képviselőtestületnek és az előljárásának a tekintetben, miként lehetne nézetünk szerint emelni a bevételeket és csökkenteni a kiadásokat.

Makovicza felsegítése.

Sárosvármegye legszegényebb részének jövőjére nézve rendkívül fontos lépés történt a múlt év szeptember havában, a mikor a kormány Makoviczát is belevonta az úgynevezett hegyvidéki akció körébe s

a hegyvidéki kirendeltség sárosvármegyei megbízottjával olyan férfit nevezett ki Újs Antal nyug. árvaszéki elnök személyében, a ki 17 éven át népszerű főszolgabírája volt annak a járásnak, és saját tapasztalatai alapján ismeri az ottani nép minden baját s tudja is, miképpen lehetne rajta segíteni.

A cél itt is a nép közgazdasági helyzetének javítása, szellemi és erkölcsi tekintetben való előbbre vitele, a mi nemcsak az érdektekre nézve fontos, de országos jelentőségű is, mert sok embert meg lehet menteni a magyar hazának, az amerikai kivándorlás elől, ha Makovicza tervbe vett felsegítése csakugyan sikerül.

Különös érdeklődéssel és szeretettel viseltetünk tehát a megindult akció iránt s kötelességünknek tartjuk főbb mozzanataival időszakonként foglalkozni lapunk hasábjain.

A sárosi kormánybiztosság működése, minthogy oly nagy feladatok vannak eléje kitűzve, a melyeknek megoldása évek következtetés munkáját igényli, természetesen még csak a kezdeményezés stádiumában van. Néhány hónapra terjedő működéséből is meg lehet azonban állapítani, hogy nemcsak lelkesen, de nagy tudással és szakértelemmel tölti be hivatását s csak sajnálni lehet, hogy a kerületnek néppárti képviselője, a kinek tagadhatatlanul nagy népszerűsége van, nemcsak hogy nem támogatja a kormánybiztost, de ellene működik még a legkézzelfoghatóbban éreztő szükség orvoslását célzó törekvéseknek is. Így a takarmány-szükséglet összeírásával szemben is állást foglalt eleinte, de később attól tartván, hogy a takarmányban szűkölködő kisgazdák haragja ellene fordulhatna, maga buzdította őket takarmány rendelésre. Kívánatos, hogy az illető képviselő minél előbb belássa eljárásának helytelenségét és nagy befolyását ne a szegény nép ellen, de annak javára s ilyenkor a hegyvidéki akció céljainak előmozdítására használja fel Kívánatos továbbá, hogy a közigazgatási hatóságok, kivált pedig az ottani főszolgabíró abban a lelkes és odaadó támogatásban részesítsék a kormánybiztost, a melyet az ügy kiváló fontossága megkíván és megérdemel.

Egyébként a kormánybiztos hivatalos működésének megkezdésekor első és legfontosabb feladatának tartotta, hogy az ezévi nagy szárazság-okozta takarmányhiány és rossz termés következtében a kisgazdák marhaállományának megmentése céljából kormánykövetítés útján a lehető legelőnyösebb feltételek alatt megfelelő mennyiségű és minőségű takarmányneműk szerzesenek be. A nép javát annyira szívén hordozó főispán, br. Ghillány Imre, a kért takarmányt máris kieszközölte és az útban van.

A leghathatóbb eszköz a nép anyagi jólétének előmozdítására a hegyvidéki akcióba bevont egész területnek hitelszövetkezet-hálózattal való ellátása, mert hitelszövetkezetek létesítésével — a mint ezt Bereg- és Maramarosvármegyék példája mutatja — a népet gazdaságilag erősítjük: nevezetesen gyümölcsöző befektetésre képesítjük, az uzorauzelmeknek elejét vesszük s elemi csapások, váratlan balesetek felmerülésekor a terhes eladósodásnak, vagyoni romlásnak útját álljuk.

Ezeknek a világtól menekülőknél, mondhatni első útmutatója volt az a nursiai születésű római nemes ifjú, a ki a nyugati birodalom megdőlte után kevéssel ebbe a vadonba vonult vissza remetéskedni, nélkülözésekkel és önsanyargatásokkal vevetelni. A Szent Benedek megjelenése az ó- és középkor válpontján annyiban egészen sajátos, a mennyiben ő már serdülő korában szakított a világgal s bujdosott ki a magányba, hol azonban remetesége csak egy nagy lelki válság végigküzdesének látszott. Mert annak befejeztével magasatos hivatás éretől lelkesítve s támogatva nővérétől és néhány, eszméit átértő hívtől, kilépett a tevékenység terére és apostola s egyúttal patriarkája lett annak a munkás, termékeny, alkotó szerzetességnek, a mely feladatát a hit igéinek hirdetése mellett a műveltség áldásainak terjesztésében, városok és iskolák alapításában, a föld termővé tételében, a népvándorlás áramlatától felszínre sodort népek erkölcsének szelidítésében s a régebbi idők szellemi kincsének megőrzésében és terjesztésében kereste. Az ő lemondása az élet érzéki örömeiről nélkülözte a világmegvetés önző vonását, sőt a legnemesebb altruizmus forrásává lett; ő nem azért tarolta le ifjúsága gyönyöreinek mezejét, hogy terméketlenségben hagyja, de azért hogy embertársainak üdvöt hozó bő termés

Ebből a szempontból kiindulva, minden törekvését oda irányozza a kormánybiztos, hogy a kisgazdák tömeges belépésével minél több hitelszövetkezetnek megalakítását lehetővé tegye.

E részben eddig Zborón, Várakán, Felsőorlichon és Felsőszvidniken tartott tárgyalásokat, de — dacára annak, hogy az intelligencia az egészséges eszmét mindenütt felkarolja — fáradozásának ezidő szerint csakis Felsőszvidniken lesz sikere, mert a kisgazdák legcsekélyebb érdeklődést sem tanúsítanak. Ennek az oka kizárólag abban rejlik, hogy Artim Mihály képviselő a népet a hitelszövetkezetbe való belépéstől visszatartja, azt mondván nekik, hogy az ily szövetkezetek csak arra valók, hogy az urak részére új hivatalok szerveztessenek.

Legelőki vétele vagy hintonbérbeadása, tenyészállatok beszerzése, népies mintagazdaságok létesítése, gyümölcsstermelés stb. által a főjövedelmi forrást képező állattenyésztésnek fejlesztésére és a kisbirtokosok belterjessebb kezelésére törekszik a kormánybiztos.

A makoviczai járás részére darabonként 10 fillérnyi árban, esetleg ingyenesen 6000 drb gyümölcsfacsemét kért.

Január hóban kezdetét veszi a vetőmagszükségletnek összeírása és állami közvetítés melletti beszerzése.

A járás közlekedési és forgalmi viszonyainak javítása, de főleg az előrelátható inségre való tekintettel, új keresetforrások nyitása céljából indokolt javaslatot terjesztett elő az eperjes—bártfai helyiérdekű vasútnak Zboró, Komlósa és Becherő község érintésével Gorlicéig leendő folytatóságos és a mergeska—viskóci új közlekedési útvonalnak, esetleg egy új közlekedési útnak államköltségen való kiépítése iránt.

A háziiparnak meghonosítása végett egyelőre Zborón egy kosárfonó tanfolyamot és fűzfatelepet szándékozik létesíteni.

A kir. tanfelügyelővel egyetértőleg arra törekszik, hogy a még mindig kezdetleges állapotban levő népoktatás ügyét állami iskolák és óvodák felállításával előbbre vigyék. E célból saját hatáskörében javaslatba hozta a sztebnikhutai róm. kath. népiskolának — a hol a tanítás már négy év óta szünetel — a lakosság legcsekélyebb megterhelése nélkül való államosítását.

A hegyvidéki akciónak egyik legfontosabb feladatát képezi annak a valóban ázsiai állapotnak megszüntetése, mely a makoviczai járás területén lakó és az ott ingatlan vagyonnal bíró, de Amerikába kivándorolt kisgazdák, nevezetesen a volt úrbéresek rendezetlen, a tényleges birtoklásnak meg nem felelő telekkönyvi birtokviszonyai körül mindenütt tömegesen észlelhető. Ennek az oka abban keresendő, hogy tagosítás alkalmával a parcellánkénti birtokba helyezés legnagyobb részét nem a helyszínen, de a zöld-asztalnál történt, s innen van az, hogy például a zborói róm. kath. lelkes részére törvényes ítélettel megállapított s telekkönyvileg bekebelezett 26 kat. hold erdő ki nem hasítottán, illetve a helyszínen bírójilag át nem adatván, ma csak papíron létezik.

A legszomorúbb példát Zboró mutatja, a hol alig van egy-két telkes gazda, a kinek telekkönyvileg bejegy-

talajává tegye. Az ő hite nem hideg, meddő szikla volt, mely csak veritékes útját jelöli annak, a ki a mennyei üdv birodalmába akar fölemelkedni; az már itt lenn a földön lett zöldelő kertté, hozott virágot és gyümölcsöt az emberek lelki és szellemi nemesülésében és szeretetteljes békéjében.

És íme, mily csodálatos látvány! miatt elménkben a nyugat első nagy szerzetalapítójának legendáját fűzzük tovább, pusztá sziklákon vezető utunk hirtelen véget ér s egy örökzöld liget üde, árnyékos lombátora fogad magába. Mintha varázslat hatna rá, termővé lesz a meztelen szikla, a fák gyökere dús élelmedvet látszik találni a kemény kőben, mely kőre szálai tonódnak, a hegyvidék zordon pusztasága egyszerre hivatogató, békés, nyugalomteljes otthonná változik át.

A fehér kapun, mely a liget bejárásául szolgál, ezek a szavak olvashatók:

«Boschetto santificato dalla presenza del padre Santo Benedetto»: a szent Benedek atya jelenlététől megszentelt liget.

«Sacro Speco»-nál vagyunk, a szent barlang kolostoránál, a mely annak a sziklaodúnak a helyére épült, melyben Benedek remeteségét töltötte s a mely az ő ifjú életének és működése kezdetének legmegindítóbb

dések és csapások egész özöne zúdult. Az ilyen korok szűlik meg rendszeren az emberi vágyaknak azt a legrejtelmesebb fajtát, a melyet a «fuga saeculi», a kor, a világ elől való menekülés névelével jelöltek meg; azt a vágyat: elszakítani minden köteleket, a mely az emberekhez s az élet javaihoz fűz, elköltözni a vadonra természet ölebe, társakul fogadni az erdő madarait s az üldözött vadat, nem hallani más szót, mint a patak mormolását és a vihar dalát s kiölni szívéből minden fogékonyt a földön, az emberek társaságában kínálkozó örömök iránt.

«Sperner mundum, sperner se ipsum»: megvetni a világot, megvetni önmagunkat, a mint ezt néhány évszázaddal később tantételbe foglalta Clairveauxi Szent Bernát, a mint ezt még később az önsanyargatás minden kínjai közt hirdették Assisii Szent Ferencz és a flagellánsok: ez a fanatikus kéjteljes emberi méltóságunk és emberi örömeinek önkéntes megsemmisítésében a nyugati emberiséget a Krisztus utáni hatodik században ragadta meg először ellenállhatatlan erővel s lett oly uralkodóvá a kedélyeken, hogy időnkint fejedelmi sarjak, mint a frank Karlmann és a longobard Rachis eldobták biborukat, szőröcsuhát öltöttek s a legmegalázóbb szolgai munka teljesítésében keresték enyhülésüket.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban ávegenként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti czéggel legyen ellátva:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

zett ingatlana a tényleg birtokolt területtel megegyeznek s ebből a visszaszállapottból ered az a rengeteg számú sommás visszahelyezési és rendes per, a mely már oly sok kiszáradt anyagi romlását idézte elő, s ebben rejlik az amerikai kivándorlásnak egyik fő-oka.

A zborói kiszáradtáknak a kormánybiztos felhívására benyújtott e részbeni kérvényét még 1904. október hó 10-ikén oly előterjesztéssel küldötte be a hegyvidéki kirendeltség útján a földmívelésügyi minisztériumhoz, rendelné el az igazságügyminiszter, hogy a zborói volt úrbéresok tulajdonát képező összes ingatlanok az állam költségén a tényleges birtoklásnak megfelelőleg újból felmérésenek, ennek megtörténte után a helyszíni birtokadás parcelláknak eszközöltessék és ehhez képest a merőben hasznavehetetlen telekkönyvi állapot kiigazítsassék.

Ha Zborón célt ér, akkor valamennyi érdekelt községen hasonló eljárást fog a kormánybiztos követni.

Végül elhatározta a kormánybiztos, hogy a jövő évben a körjegyzőségek székhelyein idejekorán közhírré teendő ügynevezett panasznapokat fog kitűzni, a mikor is a lakosság kérelmeit, panaszait meghallgatja, e részben a szükséghez képest felsőbb előterjesztést tesz, és a népek jogi tanácsal fog szolgálni.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Tóth Sándor könyve. A karácsonyi könyvpiacon rendkívül értékes könyv jelent meg. Címe «A legnagyobb magyar». Széchenyi-körünket e feltűnést keltő, becses könyv több ok miatt közelebbről érdekli. Mindenekelőtt azért, mert a mű annak a férfúnak fejlődéséről szól, a kit Körünk vezérül csillagnak vett fel; másodsor azért, mert a mű szerzője dr. Tóth Sándor, Körünknek egyik leglelkesebb barátja, hű munkása, kiváló tisztviselője, s végül azért, mert a szerző e munkáját a Széchenyi-körnek ajánlotta. Könyve címlapján azt írja a tudós szerző, hogy «Az Eperjesi Széchenyi-körnek a Széchenyi-kultusz meleg apolásáért szeretettel ajánlja a szerző». E szép dedicatio rendkívül megtisztelő Körünknek, mert a munka mély gondolatainál, világos előadásánál, érdekes történelmi festésénél fogva egyike a legbecsesebbeknek, a mit Széchenyiről eddig írtak, másrésztől megtisztelő azért is, hogy ily kiváló író olyan őszinte szeretettel, ragaszkodással viseltetik Körünk iránt. A Széchenyi-kör a tudós szerzőnek ezúton is hála köszönetét fejezi ki. A tartalmas művet legközelebb tüzetesebben méltatjuk lapunk hasábjain.

Újévi üdvözlések megváltása.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet javára kibocsátott aláírási ívek közül eddig, az alól kitett határnapig, a következők érkeztek vissza:

A m. kir. államépítészeti hivatal ívén:

Dóbiás Ede 3 kor., Fischer Béla 2 kor., Windholz Márk 2 kor.; *összesen 7 korona.*

Az eperjesi kir. járásbíró ívén:

Keczer Imre 2 kor., Fekete Imre 2 kor., Láng Gyula 2 kor., Holénia Lajos 2 kor.; *összesen 8 korona.*

Az eperjesi kir. törvényszék elnöke ívén:

Grynaeus Géza 5 kor., Kádas Miklós 4 kor., Urbán Gyula 4 kor., dr. Körtvélyessy Dezső 4 kor., Fest Géza 2 kor., Uhlarik Mátyas 4 kor.; *összesen 23 kor.*

Az eperjesi kir. ügyészség ívén:

Fuhrmann Imre 4 korona.

Az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatóság ívén:

Hoffmann Mór 5 kor., Herczeg Károly 2 korona, Pehovits Ágost 2 kor., Mauks Pál 2 kor., Kwitkovszky Ignác 2 kor., Petrovay Gyula 2 kor., Nitsche Frigyes 1 kor., László Sámuel 1 kor.; *összesen 17 korona.*

Eperjesi Ipartestület 5 kor., Ipartestületi Betegsegélyző-pénztár 5 kor., az Eperjesi Ipartestület, bold. Podhorányi Bálint polgármester elhunytá alkalmából, koszorúmegváltás címén 10 kor.; *összesen 20 korona.*

Az Eperjesi Társadalmi Egylet ívén:

Kubinyi Albert 5 korona, Bielek László 5 korona, dr. Ferbstein Károly 2 kor., Meliorisz József 5 kor., dr. Propper József 2 kor., Semsey Adolf 2 kor., Goldberger Lajos 2 kor., dr. Breyer Adolf 2 kor., Tardy József 2 kor., Elasz Manó 2 kor., Semsey Adolf 2 kor., dr. Schmidt Gyula 5 kor., Úsz Antal 2 kor., dr. Rosenberg Mór 2 kor.; *összesen 40 korona.*

Berzeviczy Rezső girálói főszolgabíró úr ívén:

Berzeviczy Rezső 2 kor., Stancel Géza 2 kor., Kovács Kálmán 1 kor., Somoskeőy Aladár 1 kor., Kerekes Pál 1 kor., Irinyi Csaba 1 kor., Kassay Vincze 1 kor., Berács Jánosné 1 kor., Löblovits Izsák 1 kor., Kovács Károly 1 kor., Schréter Gusztáv 1 kor., Jesztrebényi Gyula 1 kor., Illykovic István 1 kor., dr. Horovitz Artur 2 kor., Deme Ferencz 1 kor., Ludomérszky Aladár 1 kor., Cseh István 1 kor.; *összesen 20 korona.*

Dr. Piller Dezső lemesai főszolgabíró úr ívén:

Dr. Piller Dezső 5 kor., dr. Kádas Miklós 2 kor., Szekeres Dezső 2 kor.; *összesen 9 korona.*

Dr. Raffay Ferencz koll. igazgató úr ívén:

Dr. Raffay Ferencz 2 kor., Ludmann Ottó 1 kor., dr. Mikler Károly 2 kor., dr. Flórián Károly 2 kor., Gömör János 2 kor., Borsódy Károly 1 kor., dr. Szlávik Mátyas 1 kor., dr. Obektó Dezső 2 kor., dr. Ereky István 1 kor.; *összesen 14 korona.*

Dúzs Mária áll. tanítónőképző-intézeti igazgató úrnő ívén:

Dúzs Mária 2 kor., Mangesus Mariska 2 kor., Molnár Mária 1 kor., Udvarhelyi Etel 1 kor.; *összesen 6 kor.*

Dr. Vályi János v. b. t. t., püspök úr ívén:

Dr. Vályi János 5 korona.

Egerer Ferencz eperjesi főszolgabíró úr ívén:

Egerer Ferencz 2 kor., Bodon Miksa 1 kor., Kovaliczky Gergely 1 kor.; *összesen 4 korona.*

Eiszelt Antal kisszebeni polgármester úr ívén:

Kisszeben város 5 korona.

Eperjes sz. kir. város polgárm. ívén:

Eperjes város 10 korona.

Kösch Árpád egyleti pénztáros úr ívén:

Putschalko Marianne 1 kor., Pramer-Zombory Lujza 1 kor., Schroepfer Antal 2 kor., Radvány Kálmán 4 kor., Répássy György 5 kor., Tahy-Tahy Paula 3 kor., Bartunek Vilma 1 kor., Raisz Viktor 4 kor., dr. Horváth Ödön 10 kor., Grámer Nándor főhadn. 2 kor., dr. Mosászky Titusz 3 kor., Zsebráczky Géza (Palocsa) 2 kor., Schulek Gusztáv 2 kor., König Sándor (Sóvár) 5 kor., Thrór Gyula 2 kor., Libay Miklós 3 kor., Tüzérezred tisztikara 10 kor., Schönwiesner János 2 kor., ifj. Sikorszky Endre (Töltészék) 4 kor., Kassay István 2 kor., Szmoligovics Szilárd 2 kor., Oszvald Károly 3 kor., Meliorisz Ilka 2 kor., dr. Vas Antal (Bártfa) 2 kor., Lukovits Aladár 4 kor., ifj. Draskóczy Lajos 3 kor., Fedás Gyula (Hunkócz) 1 kor., Pálesch Árpád 2 kor., Zavatzky Szilárd 5 kor., Eperjesi Angolkisasszonyok leánynevelő-intézete 5 kor.; *összesen 97 korona.*

Köszeghy Ádám szvidniki főszolgabíró úr ívén:

Köszeghy Ádám 3 kor., Szepesházy Imre 4 kor., Adamik Géza 2 kor., Zima Miklós 1 kor., dr. Eisner József 2 kor.; *összesen 12 korona.*

Kubinyi Aurél ügyvédi-kamarai elnök úr ívén:

Kubinyi Aurél 4 kor., dr. Sztelhó János 2 korona, dr. Oszvald Tivadar 2 korona, Klefner Gyula 3 kor., dr. Horovitz Gyula 2 kor., dr. Rosenberg Teofil 2 kor., dr. Rosenthal Adolf 2 kor., dr. Müller Bertalan 2 kor., dr. Englender Emil 2 kor., dr. Propper Adolf 2 kor., dr. Dobay Zsigmond 4 kor., dr. Turkinyák Aladár 2 kor., dr. Zoltán Gedeon 1 kor., dr. Ferbstein Károly 2 kor., dr. Böhm Aladár 1 kor., dr. Balpataky Imre 2 kor., Kubinyi Pál 2 korona, dr. Fenyves Adolf 2 korona; *összesen 39 korona.*

Melcer Gyula felügyelő, állomásfőnök úr ívén:

Melcer Gyula 2 kor., Szojka Gyula 2 kor., Gombos Alajos 2 kor., dr. Zoltán Gedeon 4 kor.; *összesen 10 kor.*

Rhody Alajos bártsai polgármester úr ívén:

Rhody Alajos 2 korona, Korányi Antal 2 korona; *összesen 4 korona.*

Szarmáry Géza bártsai főszolgabíró úr ívén:

Szarmáry Géza 3 kor., Szavkulics László 1 kor., Vrablovich Géza 1 kor., dr. Blumenfeld Áron 1 kor., Somogyi Miklós 1 korona, Passuth Ferencz 1 korona; *összesen 8 korona.*

Tahy József várm. alispán úr ívén:

Tahy József 4 kor., dr. Dobay Zsigmond 3 kor., Villecz János 4 kor., Rakovszky Elek 2 kor., Körtvélyessy Béla 2 kor., Péchy Oszkár 2 kor., dr. Mária Gyula 4 kor., dr. Ferbstein Márk 2 kor.; *összesen 23 korona.*

Midőn ezeket a kegyes adományokat ezennel hivatalosan nyugtáznánk, fogadják a nemesszívű adakozók a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet legőszintébb hála köszönetét, nemkülönben legbensőbb szerencsekívánatait az új esztendőre.

Eperjes, 1904. évi december hó 31-ikén.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nevében:

Tahy József s. k.,
elnök. **Dr. Flórián Károly** s. k.,
titkár.
Kösch Árpád s. k.,
pénztáros.

emlékeivel együtt az ő örökös és védő szellemébe vetett legerősebb hitet is örökségül kapta.

A kifáradt vándort nyájas vendégszeretettel fogadja itt egyike azoknak a kevés benedekrendi szerzeteseknek, a kiket a dolgok új rendjében az államhatalom a szekularizált kolostorok mindkettéjében szerény javadalom mellett meghagyott a műemlékek és gyűjtemények gondozása s az istentisztelet ellátása céljából. A most falazott, egykor bizonynyal felvonható hídon át, mely a tölgyfák ligetét a kolostor kapujától elválasztja, belépünk az előpitvar és a templom misztikus homályába, melynek hűvös levegője oly jól esik a fárasztó út után.

A Sacro Speco kolostora magas pillérekre a sziklafalhoz úgy hozzá van építve, hogy azt a szárnyát, melyben a lakások vannak, csak egy keskeny kis udvar választja el a harántosan fölötté függő sziklától, míg a templom és a kriptá inkább a hegybe van vájva, mintsem hozzá illesztve, úgy hogy sok helyen maga a meztelen szikla szolgál falául.

A kápolnák, föld feletti és föld alatti oratoriumok egész labirintja alkotja a templomot, melynek legbensőbb misztériuma maga az a barlang, a melyben Benedek

állítólag lakott s a melynek sötétjéből most az örök mécses pislogó fényében egy barokk-kori fehér márványszobrot látunk kivilágítani: a szentnek képmását, ifjúkori, vezeklő alakjában. A barlangszerű homályban csak itt-ott csillog az oltárdísz aranyozása, egy ezüstlámpa fénye, vagy egy mécses lángja, a falakon és bolthajtáson ősrégi falfestmények titokzatos, naivan ábrándos, néha rémes alakjai terjeszkednek szét s mialatt káprázó érzékekkel és felszított képzelődéssel bolyongunk zúgról zúgra, föld fölé és föld alá, világosság és homály felé: a szomszéd elzárt sekrestye ajtajából méla, fájdalmas ünnepélyességgel hallatszik ki a kolostorban hírmondóul meghagyott néhány barát kardala, melynek hangjai rezegve áradnak szét ezekben az évszázadok áhitatától át- meg áthatott sziklaüregekben.

A bizanci stíltól kezdve egész a cinquecentoig minden olaszországi művészeti korszak festői dolgoztak ezeknek a kápolnáknak a faldíszein; itt látjuk ábrázolva Szent Benedek életét és csodáit csecsemőkorától haláláig, a pápákat, a kik a helyet meglátogatták, felszentelték, adományaikkal gazdagították, bibliai történeteket és a szentek életét, a subiacoi apátok címerreit

s a halál alegóriáit, de különösen két nagy alakja a keresztény egyháznak van itt jellemzően megörökítve: I. vagy Nagy Gergely pápa és Assisii Szent Ferencz. Mindkettő itt járt, az egyik a hatodik század végén, a másik a tizenharmadiknak elején. Gergelynek, ki maga is tagja és pártfogója volt a Benedek-rendnek, vállán egy galamb alakjában ül a szentlélek és súgja fülebe az úgynevezett «Gregoriánus» ének dallamait, ezeket a pogányság zenei tradícióinak elemeiből fejlődött első és még ma is utólréhetetlen emlékeit az ősi keresztény egyházi zenének. Szent Ferencznek itt levő arczképe pedig valószínűleg az egyedüli, mely életében keletkezett s mely még a szentek gloriolája nélkül tünteti fel őt; a Szent Benedek iránti kegyelet és csodálat vonzotta őt ide s a legenda szerint azon a helyen, a melyen Benedek a bűnös vágyak kísértéseitől menekülő, meztelenül töviset közt fetrengett, Ferencz a túsokrok ágaiba rózsákat oltott; a kis rózsakertet, a középkor két nagy apostolának közös, viruló emlékét még most is ott mutogatják a templom falának tövében.

Mikor a sekrestye melletti pitvarból kilépünk a kis földetlen udvarra, az első, a mit megpillantunk, három

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Ez új...
jűk lapun...
kat ne v...
gyenek s...
Újévi s...
mint vidé...
Meggyőző...
megyében...
tolhatná...
támogatás...
közt két...
megyében...
legalább...
a mely h...
sok helyt...
Eperjesen

Azokh...
kiket sajn...
sajtó tám...
előfizetőim

Nálunk...
jelentőség...
— ez is e...
Új sze...
cikkből, látható, m...
érdekes,

De ez a te...
kül, a mit...
ben lehet...
lapot — a...
akkor adh...
ma szapo...

Az elő...
fizetőink...
kedjenek

Az elő...
Egész...
Félt...
Negy...

* A tá...
neje, a sajs...
kat vármeg...
ma egy het...

* Új ka...
ezredbeli f...
mányozta.

* Kitér...
tanárnak, E...

fekete holl...
szárnyait...
melyeket...
holióknak...
életét men...
eledelt, ké...
mikor elle...
vándorolt

Őt ma...
az udvar...
meredező

* Ferme...
Állj me...
És a sz...
tor legrég...
csuszamlás...
az épülete

Úgy la...
ilyen bará...
iránt. Esz...
völgy kez...
melynek...
hagyomán...
kimeredő...
megindult...
az épület...
leszelték v...

Kétség...
kívül mély...
Szent Ber...

Előfizetési felhívás.

Az új évforduló alkalmából bizalommal kérjük lapunk eddigi barátait, hogy támogatásukat ne vonják meg tőlünk ezután sem s legyenek szivesek az előfizetést megújítani.

Újévi számunkat mutatványul úgy Eperjesen, mint vidéken megküldjük néhány száz helyre. Meggyőződésünk az ugyanis, hogy Sárosvármegyében még igen sokan vannak, a kik pártolhatnák a helyi sajtót, a mely — épen a kellő támogatás hiánya folytán — oly szűk keretek közt kénytelen mozogni, mint egyetlen vármegyében sem. Más vármegyei székhelyeken legalább egy napilap és 3—4 olyan ujság van, a mely hetenként többször jelenik meg, pedig sok helyütt nincs ekkora intelligencia, mint Eperjesen és vármegyénkben van.

Azokhoz fordulunk tehát másodsorban, a kiket sajnálattal nélkülöztünk eddig a helyi sajtó támogatói közt s kérjük őket, lépjenek előfizetőink sorába.

Nálunk bizonyos fokig még mindig hazafias jelentősége van a magyar sajtó pártolásának, — ez is egyik indok lehet az előfizetésre.

Új szerkesztőnk, mint a lap élén közölt cikkéből, de meg e szám összeállításából is látható, mindent el fog követni, hogy ujságunk érdekes, eleven, tartalmas legyen ezután is. De ez a törekvés, kellő anyagi erőnyújtás nélkül, a mit t. előfizetőinktől kérünk, csak részben lehet sikeres, mert nagyobb terjedelmű lapot — a mi tetemes költséggel jár — csak akkor adhatunk állandóan, ha előfizetőink száma szaporodik.

Az előfizetési díjjal hátralékban levő előfizetőinket pedig tiszteletteljesen kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Az előfizetési díj a régi marad ezután is; azaz:

Egész évre	10	kor.	—	fr.
Félévre	5	"	—	"
Negyedévre	2	"	50	"

Az Eperjesi Lapok kiadóhivatata.

H I R E K.

- * **A társaságból:** Báró Ghillány Imre főispán és neje, a saison kezdetével ismét megnyitották szalonjukat vármegyénk úri-társasága részére. Az első estély ma egy hete volt s ezután minden vasárnap fogadnak.
- * **Új kamarás.** A király Piller András, 4. sz. huszárezredbeli főhadnagynak a kamarási méltóságot adományozta.
- * **Kitüntetés.** A király Bielek Miksa műegyetemi tanárnak, Bielek László műalmi igazgató testvérjének,

fekete holló. Károgya tipegnek és csattogtatják sötét szárnyaikat ezek a Benedeknek szentelt madarak, a melyeket a benzés-barátok azoknak a legendaszerű hollóknak a tiszteletére tartanak itt, melyek a szentnek életét mentették meg, magukkal ragadván a mérgezett edelét, később pedig elkísérték Benedeket útján, a mikor ellenségeitől üldözve megvált Subiacotól és átvándorolt Monte Casinoba.

Őt magát is itt látjuk, márványszobor alakjában az udvar szögletében állva s kezét a kolostor fölött meredező szikla felé nyújtva; alatta a felírás:

«Ferma, o rupe, non danneggiare i figli miei!»
Állj meg te szikla, ne bántsd az én fiaimat!

És a szikla nyugodtan áll, évszázadok óta s a kolostor legrégebbi hagyományai sem tudnak fölé; hogy csuszamlása vagy leváló töredékei emberben vagy csak az épületekben is jelentékenyebb kárt tettek volna.

Úgy látszik, mai nap a sziklák már nem viseltetnek ilyen barátságos jóindulattal az emberek építő kedve iránt. Eszünkbe jut, hogy feljövét a városon kívül, a völgy kezdetén egy újabban emelt nyaralót láttunk, melynek építője talán alkalmazkodni akarván a helyi hagyományokhoz, ráállította házat egy a hegyoldalból kimeredő sziklára; a szikla azonban egy szép napon megindult és magával vitte a ház szögletét, úgy hogy az épület most olyanféleképpen néz ki, mintha egy darabot leszeltek volna belőle.

Kétségtelen, hogy a szerzetalapító iránti kegyeleten kívül mély szimbolikus vonatkozások is indították a Szent Benedek követőit arra, hogy tárházaikat olyan

a tudomány és felsőoktatás terén szerzett érdemei elismerésül, nyugdíjaztatása alkalmából, a III. osztályú vaskoronarendet adományozta.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vig Farkast a bártfai állami elemi iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

A pénzügyminiszter Borbély Gyula, eperjesi adóhivatali ellenőrt a hátszegi kir. adóhivatalhoz pénztárnokká kinevezte.

A kassai kir. főügyész Kovács István, eperjesi kir. törvényszéki irnokot a kassai kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

* **Katonai kinevezések.** Ófelsége a kassai 9. honvéd gyalogezredhez, 1905. január 1-sei ranggal, tartalékos hadnagyokká kinevezte: Reich Ernőt, Kutasi Bélát, Damits Károlyt, Fischgrund Sámuel, Princz Bélát, Krotkovszky Imrét, Dietz Kálmánt, Naményi Bertalant, Guttmann Salamont, Palócz Imrét, dr. Schmidt Frigyest, dr. Zahler Eleket, Streck Edét, Németh Antalt, Hanzély Károlyt, Szentiványi Dezsőt és Smetana Lászlót. Tartalékos hadapród-tiszthelyettesekké pedig a honvédelmi miniszter kinevezte ugyanezen ezredhez: Tolnay Zoltánt, Labdavszky Jánost, Koppán Pált, Szabadffy Gyulát, Farkas Zoltánt, Hanser Bélát, Illés Andort, Groszmann Győzöt és Lakatos Dánielt. Végül br. Ghillány Lászlót a kassai 4. honvéd-huszárezredhez tart. hadnagygyá neveztek ki.

* **Áthelyezés.** Szathmáry Alfréd, 9-ik honvéd-gyalogezredbeli hadnagyot a mai naptól Eperjesről Kassára helyezték át.

A kassai kir. főügyész Papp József rimaszombati és Török Ferenc eperjesi kir. törvényszéki fogházörmszereket hivatalból kölcsönösen áthelyezte.

* **Szinyei Merse István installációja.** Zemplénvármegye új főispánját a január 5-ikén d. e. 10 órákor tartandó rendkívüli vármegyei közgyűlésen iktatják be, a melyre Dokus Ernő alispán hívta meg a bizottsági tagokat. Az új főispán a törvényhatósági bizottsági tagok tiszteletére 400 terítéki ebédet ad. Illetékes helyről nyert értesülés szerint, az új főispán kívánsága folytán nem hívták meg a beiktatásra a szomszédos törvényhatóságokat. E kívánságot respektálják aztán nálunk is azok, a kik a beiktatáson oly nagy örömmel és rokonérzettel résztvettek volna, mikor az installációtól távol maradnak.

* **Vécsey Tamás jubileuma.** Dr. Vécsey Tamás, volt eperjesi jogtanár, udvari tanácsos, egyetemi tanárt 40 éves tanári jubileuma alkalmából egykori tanítványai irodalmi munkáik gyűjteményével lepték meg. A gyűjteményt mult pénteken délután nyújtotta át a volt tanítványok egy küldöttsége Dr. Szentmiklósi Márton egyetemi tanár, jogkari dékán vezetése alatt az ünneplő tudósnak. A küldöttség vezetője szép beszédben emlékezett meg arról a nagy hatásról, a melyet Vécsey Tamás tanítása az ifjúságra gyakorolt. Az ő buzdításának köszönhető az egész mai modern jogász-generáció irodalmi működése. Ennek jelölül gyűjtötték össze mindama irodalmi műveket, melyeket Vécsey Tamás tanítványai e célra beküldtek. A több mint harminc kötetes díszkötésű munka a szerzők nevei szerint van csoportosítva s kifejezést ad annak a tiszteletnek és

szereletnek, a melylyel a tudós tanár volt tanítványai mesterük iránt viseltetnek. A dékán zajos éljenzéssel fogadott beszéde után Vécsey meghatott szavakban köszönte meg tanítványai ragaszkodásának ezt a kifejezését, melyben pályájának legszebb jutalmát és működésének megható méltatását, az ezidei karácsony ötletes ajándékát látja. Ezután a küldöttség tagjai — kik között a tanári, bírói és ügyvédi kar sok kitűnősége is volt — egyenként is kifejezték szerencsekívánataikat.

* **Halálozás.** Ritka magas kort ért, tisztos matróna: özv. Cuncius Károlyné úrnő hűnyt el karácsony másodnapján. Évek hosszú során át élt városunkban, boldogult veje: Flórián Jakab, főgimnáziumi tanár, majd ennek fia: dr. Flórián Károly jogakadémiai tanár, családja körében s puritán életével általános tiszteletet érdemelt ki. Temetése szerdán d. u. 2 órákor volt, őszinte részvét mellett. A megboldogult felett ifj. Draskóczy Lajos evang. lelkész tartott meghatóan szép beszédet. A gyászoló család a következő szomorú-jelentést adta ki: «Alulírottak mélyen megsomorodott szívvel tudatjuk, hogy a forrón szeretett nagymama: özv. Cuncius Károlyné sz. Lang Lujza, f. hó 26-ikán esti 11 órákor, életének 90-ik évében, rövid betegség után elhunyt. Drága halottunkat f. hó 28-ikán d. u. 2 órákor fogjuk az Árok-utca 26-ik sz. házból az ág. hitv. ev. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra kísérni. Eperjes, 1904. decz. hó 27. Béke lengien drága hamvai felett! Dr. Flórián Károly és neje sz. Joób Éva s Flórián Lujza, mint unokák; Flórián Katóka, mint dédunoka.»

* **Czímváltoztatás.** A Sárosvármegyében megalakult orvosi egyesület, az «Országos Orvos-Szövetség Sárosvármegyei Fiókszövetsége» czím helyett a következő címet vette föl: «Sárosvármegyei Orvos-Szövetség». Az «Országos Orvos-Szövetség» kötelékében azonban tovább is megmaradt.

* **Karácsonyfa a Szegények-házában.** A temetői aggápoló-ház szegényeiről sem feledkezett meg a minden jók osztogatója, a kis Jézus. A «Szent Antal kenyere» néven oly előnyösen ismert társulat nemes hölgyeinek leleményessége ez évben rendezett számukra karácsonyfa-ünnepélyt, s megható volt látni a szép, nagy karácsonyfa körül csoportosuló aggodat, a mint a buzgólkodó hölgyek kezeiből fogadták a jó meleg ruhákat, kalácsot s más élelmiszereket, a mint egyik-másik kitorló örömeinek adott kifejezést, midőn homályba borult szemvilágának kódén át a karácsonyfa gyertyáinak fényhatását megérezte. A szegények lelki vigaszának s békés megnyugvásának emelésül Zaborovszky Béla esperes-plébános — ki a Szegények-házat ez alkalommal többek társaságában látogatta meg — rövid, szeretetteljes beszédet intézett hozzájuk.

* **Karácsonyfa-ünnepély.** Az eperjesi ev. gyámintézeti Nőegylet ez évben is két helyütt rendezett karácsonyfa-ünnepélyt. Az egyik ünnepélyt az ev. elemi és polgári leányiskola növendékeivel decz. 21-ikén d. u. 4 órákor a Kollégium dísztermében tartották, szépségű s előkelő közönség jelenlétében, a mely az iskolás gyermekereggel egészen megtöltötte a nagytermet. Az ünnepélyen, a karének s egy-egy leányka imája és szavalata után, ifj. Draskóczy Lajos lelkész megható beszédben szólott a gyermekekhez a karácsonyi ünnepek jelentőségéről s a felebaráti szeretet áldásairól.

nyetül koporsójukba. De ezeknek karddal szerzett hatalmát el is vette a kard, míg a Szent Benedek igaz követőinek szellemi munkája eltörölhetetlen nyomokat hagyott hátra az emberiség működésében.

Mialatt elhagyva a kolostorokat, leszálltunk ismét a völgy nyílásához, a hol az Anio hangosabban zúg s a város és a távolabbi vidék képe feltáru: a borongó ég felhői szétoszlottak és diadalmasan sűt ki az alkonyodó nap, aranyos fényárt öntve a tájra. Csak az olajfák lombja csillog ezüstösen s hosszú árnyékuk feketén nyúlik el a smaragd-zöld gyepen; lenn, sziklás medrében fehér habot túl fel a víz esése, mely élesen villan ki az árnyékba borított part sötét színe mellett.

A víz zuhogásába belevegyül az alkonyati harangszó. Ma május elseje van, a «Mese Mariano», Mária hónapjának kezdete. Az emberek ünneplő nyugalomban telepedtek ki házaik elé: öreg apók és anyókák pergament színű, redőktől barázdált orcáikkal, emezek összefont karokkal ülnek, amazok kurta pipájukat rágcsalva rákönyökölnek térdőkre; mellettök karcsú, borzas leányuk áll, villogó szemekkel nézve a várt legény után.

Utczahosszant jönnek a szeminárium növendékei; köztük gyermekek is, fekete talárjaikban, nagy karimájú kalapjaikban, lilaszín övükkel és hajtokájukkal úgy néznek ki, mint valami törpe-ország kised püspökei.

Az alkony aranyától öntözött város felett pedig sötéten gubbaszt Subiaco egykori urainak vára; mint a szárnyaszegett fogoly sást a bátran csicsérgő madársereg, úgy zsongja, harsogja körül daczos némaságát a természet és az élet vidám tavasza.

A lelkes beszéde után dr. Mosánszky Győzőné, az egyetnek buzgó elnöknője megköszönte a megjelent közönségnek szíves részvétét, valamint az összes közreműködőknek, különösen a nevezett Nőegylet választmányi tagjainak s a növendékek tanítónőinek s tanítóinak buzgóságát, a melyet ez ünnepély létrehozásában kifejtettek. Erre következett a fényesen megvilágított karácsonyfa alatt összehalmozott különféle tárgyaknak kiosztása. Ruháneműt kapott 17 leány és 13 fiú; iskolai szereket s olvasókönyveket avagy füzetkéket a legtöbb iskolás gyermek, míg almát, diót, süteményt stb. mindegyik gyermek. A megajándékozott gyermekek nevében egy tót fiú szép magyaros kiejtéssel megköszönte az ajándékokat, mire az »Erős vár a mi Istenünk« eléneklésével véget ért a szép ünnepély. — A másik ünnepély az evang. Szegények-házában tartott meg decz. 23-ikán d. u. 2 órákor. Az ünnepély hasonló lefolyású volt. Az alkalmi beszédet Liptai Lajos lelkes tartotta tót nyelven. A Szegények-házában ezidő szerint 6 asszony s egyiknek 3 gyermeke van elhelyezve. Ezek téli ruháneműt, ágyhuzatot s ünnepi kalácsot kaptak. Kívülök még 4 szegény asszony s egyiknek 2 gyermeke részesült ily jótéteményben, kiket a diakonisszák évközben is gyakran meglátogatnak s a szükség szerint segítéyznek.

* **Nemzeti ünnep** lesz Rákóczi Ferenc, Thököly Imre és a többi bújdosó hámvainak hazaszállítása a mi — immár kétségtelen bizonyossággal — a folyó év tavaszán fog megtörténni. Eperjes is kiveszi a maga részét ebből az ünnepből, mert a hámvak hazaszállítása idején a Kollégium Thököly-ünnepélyt rendez.

* **Kereskedőink karácsonya és újéve.** Az inséges esztendő még nem adta ki teljesen a mérgét, mert most a kereskedőkön boszulta meg magát. Kereskedőink körében általános a panasz, hogy ezidén nagyon gyöngye volt a karácsonyi és újévi vásár, a mi annál kellemetlenebb mert a sok alkalmi árú árát, ha el nem keltek is, ki kell fizetniök.

* **Szilveszteri táncmultság.** Az eperjesi keresk.-ifjúság egyrésze tegnap este a New-York kávéház nagytermében igen látogatott és sikerült jótékonycélú táncmultságot rendezett.

* **Az Eperjesi Izraelita Nőegylet** — a mely városunk jótékony egyesületei közt díszes helyet foglal el s kiváló érdemeket szerzett — fennállásának 50 éves évfordulója alkalmából a Stefánia-utcai izraelita templomban január 8-ikán d. e. 11 órákor ünnepélyes istentiszteletet, ugyanaznap d. u. 3 órákor pedig az izr. hitközség tanácstermében diszközgyűlést tart. Az istentisztelet programja: 1. Ima; éneklő a kántor. 2. Templomi ének; előadja Krausz Soma tanár vezetése mellett férfi és női vegyes-kar. 3. Haydn: Choral; éneklő dr. Duschnitz Sománé. 4. Prédikáció; tartja dr. Austerlitz Mór rabbi. 5. Himnusz; előadja a vegyes-kar. A közgyűlés napirendje: 1. Elnöki megnyitó; tartja dr. Rosenberg Teofilné. 2. Ünnepi beszéd; tartja dr. Propper József, titkár. 3. Titkári jelentés az 1904. évről. 4. Esetleges indítványok.

* **Sárosvármegye Hivatalos Lapja** a decz. 29-iki számban közli az összes községi, kör- és segédjegyzők felemelt javadalmairól a táblázatos kimutatást. E szerint az 1904. évre fizetés kiegészítés címén 90,029 kor. 69 fill., korpótlék fejében pedig 10,141 kor. 66 fillér terheli az államot, a mely összegből a 63,962 korona anyakönyvi államsegély levonván, új teherképen mutatkozik 36,209 kor. 35 fill. Ugyanez a szám közli a november hó végén megválasztott bizottsági tagok teljes névsorát, továbbá az útkaparókról alkotott szabályrendeletet, végül a belügyminiszter rendeletét, a városok és községek fogyasztási adó természetű jövedelmeinek ideiglenes rendezéséről szóló 1899: VI. és 1901: XVIII. t.-czikkek hatályának meghosszabítása tárgyában.

* **Kaszinói közgyűlés.** Az Eperjesi Társadalmi Egylet, régi szokáshoz híven, karácsony második napján, d. u. 3 órákor tartotta meg évi rendes közgyűlését, Kubinyi Albert elnök vezetése alatt. Az elnöki megnyitó megemlékezett »arról az áldatlan testvérharczról, a mely már három év óta dúlja a mi szegény, sokat szenvedett édes hazánkat«, továbbá érintvén az orosz-japán háborút, mint szomorú tünetet, így folytatta: »Sőt — megvallom — hatása alatt állók annak a maga nemében felséges szerkezetű karácsonyi vezérczikkeknek, a mely az EPPERJESI LAPOK tegnapi számában megjelent s a melyet a t. közönség kétségtelenül figyelmére fog méltatni«. Az elnök indítványára fájdalmas részvétellel iktatták jegyzőkönyvbe négy tag: Adler Samu, Kadletz József, Krémer Adolf és Vilecz Kamil, szintúgy Podhorányi Bálint polgármester halálát. Üdvözölte az elnök azokat a tagokat, a kik az elmúlt évben pályájukon előrehaladtak (Grynaeus Géza, Urbán Gyula, Szinyei Merse István), s a kik kitüntetésben részesültek (Palugyay Gusztáv, Lakner Árpád, Matavovszky Béla,

Semsey Adolf) Megemlékezett még az elnök br. Ghillány Imre főispáni beiktatójáról, Berzeviczy Albert, vallás-és közoktatásügyi miniszter eperjesi látogatásáról és a Széchenyi-kör műkiállításáról. Végül jelentette, hogy belepített 25, kilépített 10 s meghalt 4 tag. A tagok száma 170. Ezután a zárszámadást fogadták el, a mely szerint 1904-ben bevétel volt 7366 k. 01 f., kiadás 7293 k. 53 f.; pénztári maradvány 72 k. 48 f. A jövő évi költségvetést 7281 k. 48 f. bevétellel és 7161 k. 46 f. kiadással állapították meg. Az újságok megrendelése után a választásokat ejtették meg következőleg: elnök lett Kubinyi Albert; választmányi tagok: dr. Balpataky Imre, Bielek László, dr. Breyer Adolf, Farkas Lajos, báró Ghillány Imre, Gombos Alajos, Kósch Árpád, Maléter Árpád, dr. Mikler Károly, Palugyay Gusztáv, dr. Propper Adolf, dr. Schmidt Gyula, Tahy József és Urbán Gyula; póttagok: dr. Horovitz Gyula, dr. Grynaeus Géza, dr. Nagy Olivér és Vilecz János. A számvizsgáló-bizottság elnöke lett Farkas Lajos, tagjai Nádaskay Sándor és Rosenberg Hermann.

* **A Kollégium köréből.** Érdekes kimutatást állítottak össze arról, hogy az utolsó 15 év alatt mennyi jótéteményt nyújtott a helybeli ev. Kollégium, mind a négy tanintézetbe járó ifjúságának, a konviktsi dijak elengedése által. A kedvdmány összege 31796 K., a melyből jótéteményben részesült 258 theologus, 131 joghallgató, 246 gimnazista és 725 tanítóképző-intézeti tanuló. Ez a körülmény is azt mutatja, hogy főiskolánk jöllehet szerény viszonyok közt volt igen sokáig, mily dicséretes tevékenységet fejt ki a szegénysorsú, de tehetséges és szorgalmas ifjak előhaladásának biztosítása körül. Ez évben a mai kor igényeinek teljesen megfelelő, modern épületbe költözik át a főiskolai tápintézet, a mi lassanként összekuporgatott tőkénének felét felemészteni. Kívánatos volna tehát, ha ez alkalommal társadalmi tényezőink közül azok, a kik szerencsés anyagi viszonyok közt vannak, segítségére sietnének ősi főiskolánknak a tekintetben, hogy építésre fordított tőkénének legalább egy része adományokból, visszatérüljön s így nemes hivatásának továbbra is oly hatékonyan megbirjon felelni, mint eddigelé.

* **A városi vízvezeték élénk érdeklődés tárgya** lévén, megemlékezünk minden olyan mozzanatról, a mely e régóta húzódo ügyet előbbre viszi. A belügyminisztérium kijelentette, hogy a kisajátítási engedély megadásának mi sem áll útjában, ha a törvényhatóság a vízjogi engedélyt megadta. Ez utóbbi engedély pedig rövid időn belül meglesz. Ily körülmények közt kívánatosnak tartjuk, hogy az egész munkálatra az árlejtést meg e hó folyamán kiírják, mert a vasszerkezetek tekintetében — szakértők nézete szerint — most sokkal kedvezőbb ajánlatokat kapnánk, mint pár hó múlva.

* **Czeméte jövője.** Zamborszky Dénes, budapesti lakos, mint egy ízben jeleztük már, 14 évre, 700 k. bér fizetése mellett, ki akarja venni Czeméte-fürdőt, ha a város 2672 kor. 22 fill. befektetést eszközöl. A tanács felhívta a folyamodót, adjon részletes tervet s biztosítsa a várost szándéka komolyságáról. Zamborszky e felhívás folytán bejelentette, hogy kész 1000 kor. biztosítékot letenni; saját terveit illetőleg pedig tájékozással előadta, hogy a fürdőt át akarja alakíttatni, új, kádakkal, utakkal, kugli- és tennispályával felszereli, fásítja, parkirozza, jó vendéglőről és a vendégek modern ellátásáról gondoskodik. Eperjessel rendszeres rársaskocsi, esetleg automobiljáratokat létesít, a fürdőt kellőképen hirdeti s a közönséget ide akarja vonzani. Ily körülmények közt nekünk az a nézetünk, hogy az ajánlatot el kell fogadni, mert az ígért bérösszeg mellett 14 évig kevés lesz ugyan a város jövedelme, de kilátás van arra, hogy a fürdő, a mely újabban teljesen aláhanyatlott, újból felvirágzik, a mi valóban nagy, de egyúttal kívánatos eredmény is lenne. Czeméte jövője függ a város döntésétől; nem szabad tehát a kedvező alkalmat könnyelműen elszalasztani, s mivel a vállalkozó az előmunkálatokat kora tavasszal meg akarja kezdeni, az ügyet sürgősen közgyűlés elé hozni kellene.

* **Alkalmos karácsonyi s újévi ajándékok, csillogó karácsonyfadíszek** dús választékban beszerezhetők Pálesch Árpád drogériájában Eperjesen.

* **Városi képviselők mozgalma.** Többször volt szó lapunkban arról, hogy az »Eperjes város« államához vezető út, a Fehérfő-utca, szűk, az ott lebonyolódó forgalomnak nem felel meg többé s gyalogjáró hiányában sokszor szinte járhatatlan. Ezt az utcát most végre kiszélesítik. Olyképen kötött egyezséget a városi tanács a Floegel-kert új tulajdonosával, Weisz Mórral, hogy ez 57 □-let ingyen enged át a városnak. E tanácsi határozat ellen több városi képviselő felebbezést adott be s a képviselőtestület tagjait körlevélben kéri, hogy a közgyűlésen foglaljanak állást a tanácssal szemben, mert az általa tervbe vett utcarendezés — ferde lévén az új út — czélszerűtlen s e mellett a szépérzékét

is sérti. Szerintük az egyenes vonalban való kiszélesítés csupán 800—1000 koronába kerülne. E körlevéllel és felebbezéssel szemben felvilágosításul megjegyezzük, hogy a Fehérfő-utca szélessége a malomárokknál 5 m. 25 cm., a Kert-sorral szemben levő korcsmánál pedig 8 m. 90 cm., vagyis az utca a malomárok felé, éppen a Floegel-kert oldalán tetemesen szűkül. A tanács a malomárokknál 4 méterrel akarja az utcát szélesíteni olyképen, hogy az új utcavonal az említett korcsmaépület kapujáig a Floegel-kertből ferden vágja le a Weisz Mór által ajándékozott 57 □-öl területet. Így a Fehérfő-utca mai ferdesége megszűnik s a malomárokknál 9 m. 25 cm., a korcsmánál pedig 8 m. 90 cm., lesz a szélessége. Ez a rendezés, nézetünk szerint, helyes s az a 35 cm. szűkülés ily hosszú útvonalnál alig lesz észrevehető. Helyes különösen azért, mert csakis a korcsmaépület kisajátításával lehetne ezt az utcát teljesen rendezni, erre pedig a városnak pénze nincs. Az olyan rendezés, hogy az északi utcákkal a déli párhuzamos legyen, a korcsmaépület lebontása nélkül, nem kívánatos, mert akkor a korcsma mellett megtörnék az utca s hasznavehetetlen sarak támadna a kapu mellett. Kívánatos, hogy a szélesítést gyorsan keresztülvigyék s az új útvonalat aszfalttal burkolják.

* **Pinczetűz.** A kir. törvényszék mellett levő Zeilendorf-féle háznak hátsó részében szerdán este veszedelmes pinczetűz támadt. A házbán lakó asztalosnak pinczébe helyezett fakészlete gyulladt ki s elfojtva égett egész éjjel és másnap is.

* **Az Eperjesi Kath. Legényegyesület** által 1904 decz. 26-ikán rendezett karácsonyi színjáték alkalmával a kitűzött jótékony czélt felülfizetésükkel előmozdítani szivesek voltak: 3 k. 40 f.-rel: Csintalan Mihály és Kassay István; 2 k.-val: Zaborovszky Béla; 1 k. 80 f.-rel: özv. Kiszely Mátonné és Hrabcsák Géza; 1 k. 40 f.-rel: Lipták Ambrus, Mr. Herkely Jánosné, Bodnár Józsefné, Absolon Ede, Weber Ágoston, Andrejkovics György, Andrejkovics Mihály, Andruscsakievics Henrik és Brestyenzky Gyögy; 1 k. 20 fill.-rel: Bátor András; 80 fill.-rel: Ágoston Károly, Grimek József, N. N. és Szemán István; 40 fill.-rel: N. N. Csabinyák Mihály, N. N., N. N. és Herkely János asztalos; 30 fill.-rel: Dr. Rusznák N. és Kocsicsák István; 20 fill.-rel: özv. Buday Károlyné, Wavrenetz Károly, Augusztinyi József, Fábán István és Kóch János. Összesen 33 korona. Fogadják a nemes adományozók az egyesület leghálásabb köszönetét.

* **A D. K. E. sorsjátéka.** A Széll Kálmán, Pallavicini Ede örgróf és Rákosi Jenő vezetése alatt álló Dunántúli Közművelődési Egyesület tudvalevőleg nagy sorsjátékot rendez 60,000 korona nyeresémmel. A két főnyereményt már kiszemelte a Kammerer Ernő miniszteri tanácsos vezetése alatt álló bizottság és e 30,000 korona, illetőleg 10,000 korona értékű díszes ékszerek egyelőre közszemlére tettek ki Lipp Gyula ékszerésznél (Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 18. sz.). A nyereménytárgyak sorában a Franklin-Társulat értékes könyvkiadványai is szerepelnek s azokról a társulat Budapest, IV., Egyetem-u. 4. sz. alatt rendez kiállítás.

* **Eperjes 1903. évi zárszámadása** — a melyet a legutóbbi városi közgyűlés fogadott el, — a következő érdekes adatokat tartalmazza: 1903-ban bevétel volt 461,924 k. 79 f., kiadás 460,701 k. 31 f., pénzmaradvány 1223 k. 48 f. A gyámpénztárban, a gyámoltak és gondnokoltak javára 334,590 k. 62 fillért kezelnek, a melyből készpénz van 153,579 k. 46 f. érték-papír, 174,780 k. 78 f. nem kamatozó adóssal 4050 k., ékszerek 151 k. és letétemények 2029 k. 38 f. Az eperjesi városi kórház bevétele volt 79,556 k. 68 f., kiadása 38,653 k. 63 f. s maradványa a mult év végén 40,903 k. 05 f. A város téglagyára 1903-ban termelt 901,775 darab téglát, zsindelet és gerinczsövet; a tiszta haszon mindössze 45 k. 61 f. Az iparos-tanoncziskola kiadása volt az 1903. évben 6684 k. 60 f., melyet az 1200 k. államsegélyből, 2727 k. 12 f. tandíjból és városi pótdoból fedeztek. Az önkéntes tűzoltóegyesület 7674 k. 66 fillért adott ki, a melyből 3200 k. volt a városi segély s 1850 k. folyt be a jutalmazási és segélyalapból. A város erdejéből kivágtak 1903-ban 7225 köbméter fát, melyből az év végén maradt 2229 köbméter; eladtak 800 köbmétert 5 s 1764 köbmétert 4 kor. áron Eperjes város vagyona 3,128,816 k. 70 fillért ér, a melylyel szemben teher 1,474,454 k. 34 f. s így a tiszta vagyon: 1,654,362 k. 36 f. 1903. végén.

* **Orosz katonaszökevény** került e héten hozzánk, Fruchtgarten Simon személyében, a ki, mint oly sok társa — szintén a keletázsiai háború elől bújdosott ki. Itt dísz-asztalkákat csinált s házalt velük. A rendőrség tiltott házálásért megbüntette s a büntetés fedezetéül hét asztalkáját elkobozta.

ban való kiszélesítés. E körlevéllel és megjegyezzük, hogy ároknál 5 m. 25 cm., smánál pedig 8 m. árok felé, éppen a körül. A tanács a az utcát szélesíteni z említett korcsma-ferdén vágja le a területet. Így gszünk s a malom- pedig 8 m. 90 cm., tünk szerint, helyes tvonalnál alig lesz rt, mert csakis a ezt az utcát tel- k pénze nincs. Az asorral a déli pár- ontása nélkül, nem mellett megtörnek támadna a kapu gyorsan keresztül- burkolják.

szék mellett levő szerdán este vesze- lakó asztalosnak ki s elfojtva égett

nyegyesület által rácsonyi színjáték t felülfizetésükkel 40 f.-rel: Csintalan Zaborovszky Béla; és Hrabcsák Géza; Herkely Jánosné, Weber Ágoston, Mihály, Andrus- Gyógy; 1 k. 20 Ágoston Károly, n; 40 f.-rel: N. N. és Herkely János N. és Kocsicsák olyné, Wavrenetz István és Köch ak a nemes ado- köszönetét.

A Széll Kálmán, enő vezetése alatt sület tudvalevőleg na nyereségnyel. elte a Kammerer alatt álló bizottság 00 korona értékű e tétettek ki Lipp Koronaherczeg-u. a Franklin-Társu- pelnek s azokról u. 4. sz. alatt ren-

dása — a melyet tt el, — a követ- 1903-ban bevétel 01 k. 31 f., pénz- pénzárban, a gyá- 4,590 k. 62 fillért 1,579 k. 46 f. érték- adóslévél 4050 k., 9 k. 38 f. Az eper- 6 k. 68 f., kiadása év végén 40,903 k. n terüleit 901,775 ret; a tiszta haszon oncziskola kiadása melyet az 1200 k. ból és városi pót- begyesület 7674 k. volt a városi se- zási és segélyalap- 03-ban 7225 köb- radt 2229 köbmé- köbmétert 4 kor. 816 k. 70 fillért ér, k. 34 f. s így a 903. végén.

it e héten hozzánk, a ki, mint oly sok á elől bujdosott ki. velük. A rendőrség büntetés fedezetül

* **Nyilvános köszönet.** A Sárosvárm. Jótékony Nőegylet *karácsonyfajánlópéhes* számosan voltak szivek pénzbeli és egyéb adományaikkal hozzájárulni. Mindezeknek a jótévknek az egyesület hálás köszönetét tolmácsoljuk *Pénzbeli adományok* érkeztek be a következőktől: Barts Emil 10 k., dr. Flórián Károlyné 3 k. 08 f., Dite Venczel 12 k., Egerer Ferenczné 4 k., Grega András 1 k., dr. Hartmann Samuné 5 kor., dr. Horváth Ödön 30 k., özv. Kösch Arthurné 4 k., özv. Kösch Frigyesné 4 k., Krammer Henrik 3 kor., özv. Kovaliczky Mihályné 2 k., Luchs Róbertné 10 k., dr. Mikler Károlyné 4 kor., N. N. 50 fillér, Oszvald Tivadarné 3 k., Propper Adolfné 3 kor., Putschalko Marianna 4 k., Raisz Viktorné 6 k., Schlenger Lipótné 2 k., Schmidt Gyuláné 5 k., Szmoligovics Szilárdné 3 k., Tahy Józsefné 10 k., Tauth Viktor 1 k., Uhlarik Mátyásné 4 k., Varga Bertalanné 10 kor. — Egyéb *ajándékokat* küldtek: Bielek Lászlóné, Both Gyuláné, dr. Csatary Ágostné, Divald Lajosné, Fried Simon, Gerő Mihály, Grieger József, Grün N., Gubcsó Gyuláné, Hrabcsák Jánosné, Jakobei Dezsőné, özv. Járnai Béláné, Kösch Árpádné, Kösch Frigyes, Krausz Sarolta (Linz), Kubinyi Aurélné, dr. Lakner Árpádné, Makara András, özv. Matherny Lajosné, Mihalidesz Lajos, dr. Mosánszky Győzőné, Nagysárosi Múmalom, özv. Nehrer Ágostné, Oszvald Károlyné, Péchy Pálné, Scholze Alfrédné, Schroepfer Antalné, Semsey Adolfné, özv. Szénássy Sándorné, Sziklai Henrik, Urbán Gyuláné, Vomberg István, Wenczel István. Ezenkívül még kedves kötelese- ségünk, hogy köszönetet mondjunk *Kösch Zsófikának, Lakner Margitának, Urbán Ellikének és Szmoligovics Illikének*, kik a karácsonya díszítése körül a választ- mány megbízott buzgó tagjainak: *özv. Fármay Beláné- nak* és *özv. Kösch Arthurnénak* segédkezni szívesek voltak. *Eperjes*, 1905. január hó 1-jén. *Az elnökség.*

* **Vidéki városok bankja.** Érdekes bankalapítási terv megvalósításán fáradoznak a vidéki városok polgármesterei. A városok polgármestereinek évenként tartott kongresszusán ugyanis már több ízben szóba jött, hogy jó volna egy jelzálogbankot alapítani, mely csakis vidéki házakra adna jelzálogkölcsönöket. Van ugyan a vidéken is több intézet, mely kötvénykölcsönöket nyújt és a budapesti intézetek közül is akárhán- ad nagyobb vidéki városokban a házakra jelzálogkölcsönöket, de az érdekeltek véleménye szerint ez távolról sem felel meg az igényeknek. A vidéki városok vezérfé- riai teljes joggal várják azt, hogy a vidéken is nagyban föllendülne az építkezési kedv, ha volna oly országos intézet, mely olcsó törlesztéses kölcsönt adna a vidéki házakra, épp úgy, mint ez a fővárosban történik. Épp azért a vidéki városokban mozgalom indult meg az iránt, hogy egy oly országos jelzálogintézetet alapítsa- nak, a mely kizárólag csak vidéki városok házaira adna jelzálogkölcsönöket záloglevelek kibocsátásával. Azok a városi polgármesterek és egyéb vezérférfiai a vidéki városoknak, kik ezt a mozgalmat megindították, arra is számítanak, hogy ennek az új intézetnek a zálog- leveleit sikerül jórésben a vidéki városokban elhelyezni és egyéb, a városok által kezelt tőkéket elsősorban ennek az intézetnek zálogleveleibe fektetnek. Az új inté- zetnek vidéki jellegét azzal is akarják biztosítani, hogy ennek az új intézetnek a székhelyeit egyik erre alkal- mas vidéki városban helyeznék el

* **Megszökött sikkasztó.** A miskolci rendőrség táviratot küldött az eperjesinek, a mely szerint Sipos Géza ottani ügyvédjelölt többrendbeli magánokirat- hamisítás és sikkasztás elkövetése után megszökött A rendőrség a szökevényt körözi

* **Takarmányszállítási kedvezmény.** A Kassa- oderbergi vasút igazgatósága a széna-, szalma-, szecs- ka- és tengerikórá küldeményekre engedélyezett ideig- lenes jellegű szállítási kedvezményt, a jelenlegi igazolási eljárás elejtésével, azonban a kedvezmény alkalmazásához fűzött többi feltételek és megszorítások változatlan fentartásával, a takarmányhiány tartamára, de legké- sőbb 1905 évi május hó végéig általánosította, mihez képest a szóban forgó kedvezmény ezentúl a vármegyei mezőgazdasági bizottság igazolványa nélkül fog rova- tolás útján alkalmaztatni. A m. kir. állmvasutak vonalain a tengerire ugyan ezt az eljárást állapította meg a kereskedelemügyi miniszter.

* **Tűz Fricskén.** Hundák Mária fricskei csűrje, a benne levő takarmánnyal és gazdasági eszközökkel együtt, leégett. A tűz oka ismeretlen. A csűr bizto- sitva volt.

* **Törvényhatóságaink és az építkezés.** A tör- vényhatóságok rendeletet kaptak a belügyminisztertől a melyben a magyar ipar érdekeinek a védelmére hívja föl a miniszter őket. Ez a védelem az építkezésekre szól, a hol ugyszólván gyakorlatba ment, hogy külföldi vállalkozókat pártoljanak. A rendelethez egyuttal egy szerződés-mintát is csatolt, a mely 7 pontot tartalmaz,

ezek között a legnevezetesebb az 5-ik. Ez ugyanis kö- telezi a vállalkozót arra, hogy az építkezéshez és beren- dezéshez a magyar állam területén termelt és gyártott anyagokat fogja használni és kivételesen csakis olyan anyagokat hozat külföldről, a melyek itt egyáltalán nem kaphatók, de még ehhez is a miniszter engedélye lesz kikérendő. A rendelet még tovább is megy a ma- gyar ipar védelmében is kimondja, hogy az építvesze- tetőnek jogában áll az anyagok beszerzési forrásait illetőleg bizonyítékokat követelni és akár az építés fo- lyama alatt, akár pedig annak befejeztével mindazon berendezési cikkek eltávolítását és hazai cikkekkel való kicserélését követelheti, a melyek nem hazai for- rásból szerezettek be. A rendelet — különösen iparo- saink körében — nagy meglepetést van hivatva kelteni.

* **Lövöldöző szerelmes.** *Bocskó* János, felsőrépási tótlegény, mivel Dutka Anna nem viszonzotta szerelmét. rálőtt a 17 éves leányra A golyó a leány nyakába fűródott, de nagyobb bajt nem okozott s minden veszély nélkül távolította el az orvos A lövöldöző szerelmes legényt letartóztatták.

* **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferencs József-keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kér- jünk határozottan *Ferencs József-keserűvizet.*

* **Egészséges gyermekek.** Korunk oda irányul, hogy beható és általános felvilágosítások által a gyer- mekek egészséges fejlődését gátló, elhibázott táplál- kozási módot kiküszöbölje. Ennek a törekvésnek eredményeképpen ma már nagyrészt semmiféle szesz- tartalmú italt, mint bor, sör stb., nem adnak a gyer- mekeknek. Mégis kevés figyelem fordított arra, hogy a tea, valamint a coffeint, tehát mérget tartalmazó babkávét épp oly ártalmas ifjúságunknak, mint a szesz-ital. Utóbbi időben egy híres orvos és tudós ismételtén úgy nyilatkozott, hogy 14 éven aluli gyer- mekeknek egyáltalán nem volna szabad babkávét adni. Ehhez a kijelentéshez előkelő higienikusok szigorú óvásainak egész sora csatlakozik, többnyire utalással arra, hogy már egy évtized óta olyan malátakávét állítanak elő, mely ízével és zamatjával az idegizgató babkávét teljesen pótolja s melynek jótévő egészségi hatását nem lehet eléggé megbecsülni. A ki nem tudja magát elhatározni arra, hogy a család felnőtt tagjai számára ezt a Kathreiner-czég által előállított maláta- kávét babkávét-hozzáadás nélkül használja, az ne sajnálja a fáradságot legalább gyermekeinek azt tisztán és erősen készítve adni. Itt említjük fel, hogy sok évi tapasztalat szerint a Katreiner-féle Kneipp-malátakávét gyermekek- nek a legzsengőbb korban is, a mikor a tiszta tejtől gyakran undorodnak, igen egészséges hatású, s hogy azok azt, kellemes íze miatt, mindig nagyon szívesen isszák. Az eredmény még soha nem maradt el. A fejlődés korszakában a vérszegénység, sápkór, éjjeli izgatottság, gyöngeség és nyomorúságos növés igen hatásosan leküzdhető, az annyira szükséges tejjel kap- csolatban, a Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét által, mert ez könnyen emészthető, tápdús és vérképző. De csak a «valódi» Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét bírja azokat az ízelőnyöket és azt a kellemes zamatot, mely őt oly előnyösen kitünteti. A bevásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a «Kathreiner» nevet, kérjük az eredeti csomagokat Kneipp páter arczképével és ne fogadjunk el nyitva mérlegelt silány pirított gyártmányo- kat, vagy másképen csomagolt értéktelen utánzatokat.

* **Elfogott vasúti tolvaj** cím alatt megemlékeztünk mult számunkban *Prosuch* Miklós letartóztatásáról. Újab- ban azt adja elő a rendőrségnél levő suhancz, hogy az ékszerkezhez Belgrádban jutott. Egy gyógyszerésznél szolgált ugyanis, a kit egyik nőrokona meglátogatott s ez elejtette, kocsiba szállásakor, kis táskáját, a melyben a kérdéses ékszerkez voltak. Ő a táskát, jóllehet megta- lálójának 100 frankot ígért az úrnő, nem adta vissza, mert ez ékszerkez értékebbeknek tartotta. E védeke- zés valódiságának megállapítása végett megtette rendőr- ségünk a lépéseket.

* **«Budapest»** című képes politikai napilap újév- kor immár a huszonkilencedik évfolyamába lép. Az országos függetlenségi és 48-as Kossuth-párt hivatalos organuma a BUDAPEST. Kossuth Ferencz, a függetlenségi- párt vezére, kizárólag a BUDAPEST-ben teszi közzé nagy- becsű politikai cikkeit. A BUDAPEST vezérzikkeit Szatmári Mór felelős-szerkesztőn és Rátkay László főmunkatárson kívül az országos függetlenségi-párt jeles tagjai írják. A BUDAPEST karácsonyi száma rend- kívül gazdag tartalommal, ötvenhat oldal terjedelemben jelent meg. Kossuth Ferencz pártvezér, Szatmári Mór, Rátkay László, Rákosi Viktor, Illyés Bálint független- ségi képviselők, Tábori Róbert, Ábrai Károly, Krúdy Gyula, Lampérth Géza, Gyulai Farkas, Vértessy Gyula

jeles frók dolgozatát közli a karácsonyi szám, a melyet ezenkívül számos kép díszít. Olvasóink figyelmébe melegen ajánljuk a függetlenségi eszmékért lelkesen küzdő és nagy gondal szerkesztett napilapot. A leg- olcsóbb magyar újság a BUDAPEST. Előfizetési ára egy óra két korona. A BUDAPEST minden egyes előfize- tője újesztendőkor egy díszesen kiállított nagy naptárt kap ajándékol. Mutatványszámot kívánatra készséggel küld a BUDAPEST kiadóhivatala (Budapest, Sarkantyús- utca 3. sz.).

* **Verekedő katonák.** Karácsony első napján a Sörházban mulató katonák összekaptak s verekedni kezdtek. A gyorsan hívott katonai őrzárát, egy hadnagy vezetése alatt, bekisért a laktanyába vagy 20 katonát.

* **Liga az alkohol ellen.** Leszna község lakói irásbelileg arra kötelezték magukat 10 korona bírság terhe mellett, hogy nem fognak többé korcsmába járni. Leszna község korcsmárosa erre igen megijedt s már korcsmájának becsukásáról gondolkodott. ámde később észrevette, hogy üzlete nem hanyatlik. Ugyanis mióta a lesznaiak korcsmába nem járnak, még több alkoholt fogyasztanak el — otthon.

* **A Zo'tán-féle csukamájolaj** azért örvend oly nagy elterjedésnek, mert tápereje igen nagy s a gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be. Páratlan szer különböző gyermekbetegségek elhárítására, mert a gyer- mekek erejét és ellentállóképességét növeli. Üvege 2 korona a gyógyszerárakban.

* **Mi a tüdőcsúcsurut?** Midőn a tuberkulóz gyógyíthatatlan betegségnek tartották, e borzasztó szó kiejtését mellőzni kívánták és tüdőcsúcsuruttal helyet- tesítették. Ma, a midőn a tuberkulóz gyógyíthatása be van bizonyítva, nem szükséges az ónamítás. Mint felette eredményes szer a tuberkulóz ellen az orvosok által a klimatikai kúrával egyetemben a «*Sirolin*» haszná- latik. Ez a fontos szirup már számtalan mellbetegnek gyógyulást, de legalább javulást hozott.

* **Galicziai betegek magyar kórházban.** Eperjest is érdeklí az a belügyminiszteri rendelet, a melyet 1905. január 1-jén kezdődő hatálylyal most bocsátottak ki s a mely arról szól, mily feltételek alatt vehető fel galicziai illetőségű beteg a nyilvános jellegű és a köz- kórházakra A mi városi kórházunkban is sok ilyen beteg nyer ápolást. A miniszter elrendeli, hogy a galicziai egyének felvételre való jelentkezés alkalmával a leg- behatóbb vizsgálat tárgyává teendők arra nézve, hogy állapotuk azonnali kórházi elhelyezést tesz-e szüksé- gessé, továbbá arra nézve is, hogy a felmerülő ápolási költségeket már a felvételkor képesek-e egészben vagy legalább részben megfizetni a náluk levő pénzből? Ha a felvételre való jelentkezés alkalmával a galicziai illető- ségű beteg állapota nem teszi szükségessé az azon- ali felvételt és részéről a felmerülő ápolási költségek viselésére a felvételkor birtokában levő pénzkészletből semmi sem fordítható, az ily galicziai illetőségű egyén- től a felvétel megtagadandó és Galicziába való vissza- térésre utasítandó. De ezen eljárásnál az emberiség határán túl menni nem szabad.

* **A gazdasági egyesület jövő évi költségvetése**, a melyet az őszi rendes közgyűlés már megállapított, 8752 k. ügyviteli kiadással szemben, 6027 k. 64 f. be- vételt irányoz elő s így a hiány 2727 k. 96 f. Nincs fedezete az egyesületnek a közgazdasági kiadásokra sem, a mik 12,800 koronát tesznek ki s így a hiány 15,527 k. 96 f., a mit a földmívelési kormánytól kérnek állam- segély címén. Az egyesület közgazdasági tevékenysége a jövő évben is helyes irányúnak és áldásosnak mu- tatkozik, a mennyiben a következő czélokra irányoz elő kiadásokat: 1. kártékony rovarok irtására 400 k., 2. Eperjesen évenként tartandó tenyész-állatvásár cél- jaira istálló építése 3500 k., 3. állatdíjazásra 1000 k., 4. a baromfitenyésztés előmozdítására 400 k., 5. Eper- jesen rendezendő gépversenyre 400 k., 6. gazdasági gépek kedvezményes kiosztására 500 k., 7. cseléddíja- zásokra 400 k., 8. gazdasági szakelőadások költségeire 2400 k., 9. gazdasági- és háziipari tanfolyamok rendezésére 3000 k., 10. lótenyésztés támogatására 200 k., és 11. tenyész-kos és -kan vásár költségeire 300 k. Saj- nálattal emlékezik meg a titkári jelentés arról, hogy a tagdíjak, a melyek az egyesület szegénysége folytán a fő jövedelmi forrást képezik, igen rosszul folynak be. Néh. Adler Samu helyett az igazgató-választmányban Ardó Alfrédal töltötték be.

— 1905. —

Nagyrabecsült vendégeinek ezúton kíván
• **BOLDOG ÚJÉVET** •
BERGER SAMU.

Hírek a szomszédból.*

Kassa. A kassai kereskedelmi iparkamara az 1905. évre 16,720 koronát szán iparoktatásra és iparfejlesztésre. Ebből a kamara kerületében levő kereskedelmi, továbbá építő, szövő, fa, agyag, vas, rajz- és egyéb szakipari iskolák segítésére, valamint ösztöndíjakra 12,450 és iparfejlesztésre 4270 koronát fordít. — A gazdák érdekében igen fontos és nagyjelentőségű elhatározást tett a földművelésügyi kormány, a mennyiben oly szakbizottságokat állít fel, a melyeknek feladata lesz, hogy a gazdáknek gazdasági kérdésekben felvilágosításokkal és tanácsokkal szolgáljanak. Ilyen szakbizottságot alakít Kassán is és pedig a gazdasági tanintézet tanári karából. — Most hagyta el a sajtót a Kassai Kazinczy-kör évkönyve, mely beszámol ennek az egyesületnek utolsó öt évi működéséről. — A néhai Csiskó János halálával megüresedett kassai evangélikus lelkészi állásra a következők pályáztak: Domján Elek fancsalai, Soltz Ödön ágfalvai, Adriányi Márton szakadéki, Hajts Bálint orosházi, Seregély Béla slávoniai, Vakk Péter járeki, Schmiedt István roznyói, Hajsó Gusztáv zsákóczi lelkészek, továbbá Móhr Henrik budapesti és Móhr Béla kassai segédlelkészek. A mult vasárnap tartott egyházi közgyűlésen nyilvánult hangulat után ítélve, bizonyosnak látszik Móhr Béla segédlelkész megválasztása. — A Schalkház-szálló r.-t. igazgatósága elhatározta, hogy a kassai szálloda-mizériák megszüntetése végett szállóját harmadik emelettel bővíti ki és liftet készíttet. Az építést már tavasszal megkezdik. — A király dr. Klekner Alajos, kassai jogakadémiai igazgatónak, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmával, a tudomány és a felsőoktatás terén szerzett érdemei elismerésül, a III. oszt. vaskoronarendet adományozta. A kitüntetéshez gratulált az eperjesi jogakadémia tanári-kara is. — Január közepén új irodalmi lap indul meg Kassán. Címe: A TOLL. A modern irodalmi, művészeti és társadalmi eszmék szolgálatába szegődő újság minden 10 napon fog megjelenni és maga köré gyűjti a kassai és a felvidéki írók elejét. Szerkesztője Murányi József lesz. — A Magyar Tudományos Akadémia archaeologiai bizottsága Mihálik József kir. tanácsost, a Kassai Múzeum igazgatóját bízta meg a kassai dóm monografiájának megírásával. A nagyszabású mű a Magy. Tud. Akadémia kiadásában fog megjelenni. — A kassai kereskedők és iparosok körében mozgalom indult meg, a melynek az a célja, hogy az állami adókövető-bizottságba ezen túl nagyobb számban kerüljenek be iparosok és kereskedők. — A KASSAI HIRLAP decz. 28-iki számában felveti az eszmét, hogy II. Rákóczi Ferencz szívét, a mely Franciaországban, a Kamulda-szerzetesrend egyik kolostorában van eltemetve, tavasszal szintén hozzák haza és helyezték el Kassán a többi hamvak mellé. — Karácsony első napján nagy zavart okozott a kassai színházban az, hogy a villanytelep gépe elromolván, az előadás megkezdése előtt egyszerre sötét lett. A közönséget, a mely riadtan menekült ki, a rendőrség nyugtatta meg. *Bacsányi* előadását e zavar miatt félórán késedelemmel kezdték meg. — A városi törvényhatósági bizottság, decz. 28-iki közgyűlésén ingyen-telek szavazott meg a kassai ipar- és kereskedelmi kamarának E közgyűlésen szóba került a kassai piac állapota is. *Homola* István szerint a tejet, vaját és más élelmiszereket hamisítva és drágán, adják, korpa helyett pedig örölt kukoricacsutkát kap a vevő.

Jövő heti színházi műsor: Vasárnap d. u.: Tavasz, este: Brankovich György. Hétfő: Svihákok. Kedd: Hajdúk hadnagya. Szerda: Diákelet. Csütörtök: Casanova. Péntek d. u.: Szegény Jonathán, este: Emigráns, szimfonia, premier. Szombat: Emigráns. Vasárnap d. u.: Három pár cipő, este: Magdolna.

Abaúj-Torna. Abaúj-Tornavármegye elhatározta, hogy a Molnár Béla engedélyes által építendő Zombor-Hidasnémeti vasút céljaira 50,000 kor. törzsrésztényit jegyez. A vármegye Kassa várossal egybehangzóan kikötötte, hogy a vasút Kassa-Hegyaljai vasútnak neveztesse, és hogy a törvényhatóság a vasút igazgatóságában egy taggal képviselve legyen. A vármegye kikötötte még azt is, hogy a vasút építése 1906. év folyamán megkezdődjék. — Abaúj-Tornavármegye törvényhatósága megbízta Reinfuss Ede kassai festőművészt, hogy Rákóczi arcképét a közgyűlési terem számára fesse meg. A kép a jövő év tavaszára fog elkészülni és Rákóczi hamvainak Kassára hozatala alkalmával ünnepélyes díszközgyűlésen leplezik le. — 1905. január 1-től kezdve *Szepesi-Torna* állomások közt egy-egy motorkocsi-menetet helyeznek forgalomba. A két vonat 8807. és 8808. számot fogja viselni. Az előbbi

* Új rovatot nyitunk a szomszéd törvényhatóságok fontosabb hírei számára. Tény ugyanis, hogy kivált Kassával és a Szepességgel élénk az összeköttetésünk s olvasóink közül is sokakat lúz oda rokonai, baráti, üzleti stb. viszony. Ha Eperjesen nincsenek színházi előadások, közöljük mindig a kassai jövő heti műsort. Az érdekesebb előadásokra átrándulhatunk olykor, ha előre tudjuk a műsort. Csak a menetrendünk lenne Kassával kedvezőbb! De talán ki lehet idővel azt is vinni, hogy az éjfélikor érkező vonat ne Abosról, hanem Kassáról induljon. Szerk.

indul Szepsiből reggel 6 órakor s Tornára érkezik 6 óra 18 perccel; a 8808-as pedig indul Tornáról este 9 óra 40 perccel s Szepsibe ér éjjel 10 óra 3 perccel. A motorközlekedés folytán a miskolcz-tornai, kassa-tornai és szepesi-metzeni vonalon a menetrendet némileg megváltoztatták. — *Rankfüred* kincstári fürdőt, mint értesülünk, az 1905. évtől kezdve bérbeadják.

Szepesség. A Kaczin községből Amerikába kivándorolt magyarok gyűjtést rendeztek egymás közt, a mi 638 kor.-át eredményezett, a kaczinai templom díszítésére. A pénz Toringtonból e pár szó kíséretében jött meg: «A hazagondoló szepesiek adománya a kaczinai templomra» — Dr. Radnai Sándor, rókuszi orvos, pár nap előtt tévedésből lelőtte Hohenlohe herczegnek egyik kőszáli zergéjét. Hohenlohe hat ilyen kőszáli zergét hozatott a Tátrába. 240,000 koronáért vette őket, egy darabra tehát 40,000 kor. esik. Elképzelhető, hogy az orvost kellemetlenül érintette a felfedezés, de a megtörtént már nem segíthetett. Hohenlohe herczeg a kártérítési pör megindításától elállott, de vadászati kihágás miatt emelt panaszt az orvos ellen, a szepesbélai rendőrkapitánytól, azon a czímen, hogy az orvos tiltott területen vadászott. — A Szepesvármegyei Tűzoltószövetség igen ügyös eszme megvalósítására törekszik. Ugyanis az a célja, hogy a diákok a tűzoltásban kiképeztesse és az iránt kereste meg a vármegye területén levő közép- és ipariskolák igazgatóit, hogy a felső osztályokba járó tanulókat a tűzoltás elemeivel gyakorlatilag ismertessék meg. — Tátrafüreden megkezdődött a téli idény. Ezúttal is nemcsak tüdőtűz kereső betegek jöttek, hanem egészségesek is, a kik téli sportot űznek. Dívik a kedvező hó- és jég sport, vadászat és túristaság. Különösen szeretik a szánkázást, úgy a telep körüli lankásabb helyeken, mint a Tarajkáról vezetők, e célra hengerelt meredekebb kocsúton. Mindezt a kiváló havasi klíma teszi lehetővé. A nap sugárzása ugyanis oly erős, hogy minden sportot felöltő nélkül, egyszerű dresszben lehet végezni. Nagyon jól sikerült a karácsony hétfőjén rendezett jégünnepély, a mely díszes közönséget vonzott.

IRODALOM.

— «Az Orsz. Magyar Kereskedelmi Egyesülés feladatai a honi iparpártolás terén.» Irta Gelléri Mór. Ára 2 kor.

Évek óta hangzik a biztató szó országszerte: pártoljuk a hazai ipart! Sajnos, hogy tett nem követi mindig itt sem a szavakat s iparunk egyes ágai némileg felledültek ugyan e mozgalom folytán, de általában véve alig van változás. Ezért örömmel kell üdvözlönlünk minden olyan törekvést, kivált ha országos intézmények köréből indult ki, a mely ezt a nagy és nemes célt szolgálja. Gelléri Mór munkája is ilyen jellegű. Az Országos Iparegyesület érdemes igazgatója az Orsz. Magyar Kereskedelmi Egyesület megbízásából, előadói javaslatként írta a czímben említett, 80 oldalas munkát.

Gelléri Mór derekasan megfelelt a rája bízott feladatnak, részletesen dolgozta ki tervét és szakavatott szemét nem kerülte el semmi sem. Munkáját nyolcz fejezetre osztja, melyekben elmondja az ügy előzményeit, szól a hazai ipar fölkarolásáról, a kézműipar foglalkoztatásáról, bőven és értékes statisztikai adatokkal tárogatva tárgyalja a tulajdonképpeni iparpártolást a magyar gyáripar útján, sürgeti a magyar áruház szervezését, külön fejezetet szentel a kivitelnek és külön a társadalmi propagandának, és végül szól az exekuczióról. A legfontosabb kétségkívül az, a mit az iparpártolásra a magyar gyáripar útján mond. Az első dolog, hogy tudjuk, hogy tulajdonképp mely versenyképes cikkekkel termelünk idehaza. Ez okból szükséges a hazai termékek mintaárát, létesíteni, berendezni, időről időre kiegyenlíteni és állandóan fentartani. Ez a mintatár kíváranlag a kereskedők és nem a nagyközönség számára volna. Ezt a mintatartat decentralizálni óhajtja oly módon, hogy szakok szerint az illető szakszervezeteknél volna elhelyezendő. Ajánlja a negatív kiállítást is, a mely mutatná, hogy mit nem produkálunk. E fejezetben felsorolja Gelléri, hogy mely hazai iparcikkek százalékokban mily mértékben fedezik az ország szükségleteit és ezzel szembeállítja részletesen ez iparcikkek behozatalát Ausztriával. Hogy ez az üzemhasonlítás ránk nézve nem kedvező, azt mondani sem kell, hisz épp azért készült a javaslat is, hogy mutatná meg az utat és módot, a melyen e bajon segíteni, a mérleget javunkra billenteni lehetne. Gelléri Mór munkája mindenestre igen figyelemre méltó

szakmú, mely megérdemli, hogy mindenki foglalkozzék vele, a ki a magyar ipar érdekét szívén viseli.

— «Szepesvármegye építészeti emlékei» Irta Divald Kornél. A Szepesvármegyei Történelmi Társulat kiadása. Ára 8 kor.

Fényesen kiállított díszmunka fekszik előttünk, a mely dr. Vajdovszky János szerkesztésében megjelenő «Szepesvármegye művészeti emlékei» cz. munkának első kötete. Bennünket a mű azért is érdekel, mert kitűnő földünk, Divald Kornél szakavatott tollából ered. A munka, általános jellemzés előrebocsátása után, részletesen ismerteti a szepesi székesegyházat, a tatárjárás utáni korból maradt építészeti emlékeket, a középkori építőmesterek műveit, a famennyezetű csúcsíves templomokat s a renaissance-építészeti termékeit. A szöveget 86 kép díszíti. Az értékes mű még két kötetből fog állni s ára nem-társulati tagoknak 20 kor.

— «Gyakorlati írásmagyarozat.» A theol. hallgatósnak, lelkészársainak s az érdeklődőknek szíves figyelmébe ajánlja ifj. Draskóczy Lajos ág. h. ev. lelkész. Eperjesen (Kösch A.) 1904. 24. lap. Ára 40 fillér.

A szerző e munkája mutatványfüzet egy kész művéből. Követte volt nagy tanárát, a soproni Poszsvék Sándort s a német Liscót és Sommert A Szentháromság utáni VIII. vasárnap igéit magyarozza a bibliai theologus mélységével s a homiléta biztonságával. Alaposság, mélység és gondosság jellemzik az ő magyarozatainak minden sorát. De nem maradt el az alkalmazás sem. Milyen meggyőzően és híven rajzolja az álkegyességet s a hamis prófétákat, s viszont más oldalról az emberi élet nemes gyümölcseit! A füzet végén igen sikerült dispoziciókat ad egyházi beszédek elkészítéséhez. Pl.: A farizeusokat könnyen megismerheted, hiszen 1. lehetetlül méreg, 2. gondolatuk bűn, 3. szavuk zengő érc s 4. testük képmutatás. Vagy: a hamis próféták jellemvonása: 1. a szíves képmutatás, 2. a szívtelen önzés, s 3. a határtalan könnyelműség. S végül: kit ámit a képmutató? 1. Istent soha, 2. társait ritkán, 3. önmagát mindig. Igazán az életből vett s az életnek szóló aranyigazságok. A minek folytatását szívesen várjuk. Hiszszük is, hogy ev. papi és művelt laikus körökben méltányolni fogják ez aranyzajú papnak gyönyörű magyarságú egyházi irodalmi munkásságát.

Felelős szerkesztő: Dr. Raffay Ferencz. Kiadótulajdonos: Kösch Árpád.

NYILTTÉR.

Összes vendégeinknek

Boldog újévet

kívánunk!

Weiszlovits és Frechtman,

a New York kávéház tulajdonosai.

MESSMER-TEA

a finomabb körök napi reggelije, nagy olcsósága mellett is kiváló élvezet. A híres angol és orosz keverék minden teaismerő által magasztalt. Próbacsomagok a 100 gr. 1 K.-tól 2 K.-ig *Bein Simonnal* Eperjesen.

Gerendási Regina
Frechtman Salamon
Ungvár. jegyesek. Eperjes.

Igen tisztelt vevőimnek
és ismerőseimnek

BOLDOG ÚJÉVET
kivánok!

Bohrandt J. V.
Eperjes.

MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ

legjobb hajtoszer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Tisztelt vendégeimnek és jóbarátainknak

Boldog újévet

kivánok! **SZUCHY BÉLA**
Kávé.

Zongoraoktatást

ad a háznál úgy kezdőknek, mint haladóknak — kitűnő módszer szerint — egy e téren tizenégy év óta sikerrel működő tanítónő, ki **correpetitori órákat is elvállal.**

Értekezés: Kossuth-utca 8. sz., emelet.

Urban S. L.

a gróf Larisch-Mönnich-féle Karwin-dombraui szén- és pirszenművek

magyarországi vezérképviselője

Budapest, VI., Felső-erdősor 17.

Sürgőnycim: «Urban». Telefon: 957.

Legjütányosabban szállít:

darabos-, koczka-, dió- és aknaszenet,

valamint kitűnő minőségű kétszer mosott

kovácszenet és öntöde-pirszenet.

Kérdésközlések bármely állomásra azonnal elintéztetnek

5141—1904. szám.

Faeladási hirdetmény.

Alulirt m. kir. erdőhivatal részéről közzététtik, hogy a kerületéhez tartozó keczepkléni m. kir. erdőgondnokság kezelése alatt lévő erdeiben az 1905. évben kihasználás alá kerülő következő fahozamok fognak zárt írásbeli versenytárgyalás útján 1905. évi január hó 30-ikán d. e. 10 órakor a sóvári m. kir. erdőhivatal helyiségében eladatni, úgymint:

IV. vágássorozat, 19. tag, 8. osztag:

78-34 m.³ tölgy haszonfa,
441 úrm.³ tölgy vegyes-tűzifa,
234 úrm.³ bükk vegyes-tűzifa.

IV. vágássorozat, 19. tag, 10. osztag:

553-13 m.³ tölgy haszonfa,
558 úrm.³ tölgy vegyes-tűzifának becsült fahozam, összesen 5217 korona és 24 fill. kikiáltási árral.

Az 525 (ötszázhuszonöt) korona bánatpénzzel, ivenkint egykoronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok 1905. január 30-ikán d. e. 10 óráig a sóvári m. kir. erdőhivatalnál nyújtandók be.

Az írásbeli ajánlatokban az ígért a kikiáltási árral szemben csakis betűkkel és számjegyekkel kiírandó %-ban fejezendő ki; továbbá határozottan kikötöttik, hogy csak oly ajánlatok fognak figyelembe vétetni s képezhetik a versenytárgyalás alapját, a melyekben az összes választékokra ugyanazon százalékban tétetik meg a felüligéret.

Utó-, mint nemkülönbön csak egyes osztag fajára tett, vagy a szerződési és árverési feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az árverési és szerződési feltételek, valamint a részletes becslési adatok a sóvári m. kir. erdőhivatalnál és a keczepkléni m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Sóvár, 1904. évi december hó 24-ikén.

M. kir. kincstári erdőhivatal.

5796—1904. szám.

Tűzifaeladási hirdetmény.

Alulirtott m. kir. erdőhivatal zárt írásbeli versenytárgyalás útján áruba bocsátja a szomolnokai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó B. üzemosztálybeli favágatási-tervileg 1904. évre kihasználásra előirt s 1905. évben kihasználható következő tűzifa-mennyiségek:

I. csoport:

I. vágás, 1. tag, 5. osztag, mintegy 753 úrm.-re becsült bükk és tölgy (rendes gyérités);

I. vágás, 2. tag, 11. osztag, mintegy 404 úrm.-re becsült bükk (rendes gyérités);

I. vágás, 2. tag, 12. osztag, mintegy 286 úrm.-re becsült bükk (rendes gyérités);

II. csoport:

III. vágás, 12. tag, 21. osztag, mintegy 404 úrköbméterre becsült bükk (rendes gyérités);

III. vágás, 12. tag, 22. osztag, mintegy 238 úrköbméterre becsült bükk és 238 úrköbméter fenyő (rendes gyérités);

III. vágás, 12. tag, 14. osztag, mintegy 1025 úrköbméterre becsült bükk (elővágás);

III. vágás, 15. tag, 61. osztag, mintegy 350 úrköbméterre becsült bükk és 700 úrköbméter fenyő tűzifát, a bükk-tűzifára az I. csoportban megállapított 1 kor. 05 fill., a II. csoportban 1 kor. 02 fill. és a fenyőfára megállapított 20 fill. úrméterenkinti kikiáltási egységár mellett.

Ajánlatok — melyek úgy az egész fatömegre, mint az alakított egyes csoportokra külön-külön is tehetők, 10% bánatpénzzel, ivenkint 1 kor. okmánybélyeggel ellátva, 1905. január hó 30-ikán d. e. 10 óráig az alulirt erdőhivatalnál nyújtandók be.

Az ajánlatban a felajánlott egységár számjegyekkel és betűkkel világosan kiírandó s egyúttal az is határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s azoknak magát feltétlenül aláveti.

Utóajánlatok, úgyszintén a feltételektől eltérő kikötéseket tartalmazó ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árverési és szerződési feltételek alulirt m. kir. erdőhivatalnál és a szomolnokai m. kir. erdőgondnokságnál (Szomolnokhután) a hivatalos órák alatt bármikor megtekintheők.

Sóvár, 1904. évi december hó 24-ikén.

M. kir. kincstári erdőhivatal

Dunántúli Közművelődési Egyesület
SORSJEGYEI

1284 nyeresemény értéke

60,000 korona.

1 főnyeresemény 30,000 korona értékben,

2 főnyeresemény 10,000 korona értékben.

1 drb ára 1 korona.

11 drb ára 10 korona.

Húzás 1905. évi márczius hó 11-ikén.

Kapható mindenütt és a Kultúregylet irodájában, Rökk Szilárd-u. 2.

Vidékre viszonteladók kerestetnek.

Főelárúsító: **László Fülöp,**
Kassa.

1 lit. kitűnő asztali-bor 64 fl.
1 lit. kitűnő Schiller-bor 64 fl.

Van szerencsém a nagyérd. vevőközönség b. figyelmét dúsan felszerelt fűszer- és csemege-raktáramra felhívni. Különösen ajánlok minden héten kétszer érkező friss vadat, továbbá az összes borokat, úgymint: kitűnő minőségű asztali-bort, rizling, badacsonyi, somlói, egri, villányi kabinet, muskatály, tokaji, wöslai, szamorodni, mindenféle bel- és külföldi pezsgőket, rajnai, spanyol és bordeauxi borokat, amsterdami likőröket, punch-esszenciákat, cognacot és rumot, valódi chinai- és orosz-teát, mindennemű, legjobb és legfinomabb teasüteményt.

Egyúttal b. figyelmébe ajánlom jól berendezett Bodegámat, mint kitűnően alkalmas reggeliző-helyiséget, a hol az összes csemegével, hidegsülttel, frankfurti-kolbászszal, mindenféle sajttal és többféle hallal, szerdán és szombaton friss szépségi tormás-virstlivel és különösen finom italokkal szolgálók.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

VOMBERG ISTVÁN EPERJES
Fő-utca 57. sz.

1 lit. kitűnő vörös-bor 80 fl.
1 üveg Dréher-féle sör 30 fl.

INGYEN
megkaphatja mindenki, a ki kéri

Érdekes Egyetemes Árjegyzékemet,
több mint 1500 illusztrációval,
a mely minden szükségleti cikk és érdekes
ujdonság bevásárlásánál nélkülözhetetlen.
Egy postai levelezőlap a pontos cím meg-
jelölésével elég, a melyre azonnal megküldi
teljesen bérmentve az

Érdekes Egyetemes Árjegyzéket:
Heinrich Kertész, Wien, I., Fleischmarkt 18-239.

Szélhajtó, görcs-csillapító
Hódony- (Bibergeil)
cseppek.

Étvágygerjesztő és az emésztést elősegítő háziszser.
1 üveg ára K. 1.-

Kevesebb mint 2 üveg (utánvét K. 2.50) postán nem küldetik.

Kapható:
JULIUS BITTNER gyógytárában
Gloggnitz (Alsóausztria).

Köhögés!
Ki abban szenved, használja az egyedül bevált, eny-
hítő és kellemes ízű

KAISER-féle
MELL-KARAMELLEKET.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyít-
vány tanúskodik, hogy biztos siker
érhető el köhögéskor, rekedtségnél, hurutnál és elnyál-
kásodásnál.

Csomagok ára **20 és 40 fillér.** — Csak a „Három
fenyő” védjeggyel valódi. Kapható:

SCHOLZE A. ÉS FIA
cukrászda és kávéházában EPERJESÉN.

LEG

jobb
szebb
olcsóbb
becsebb
csinosabb
kedvesebb
czélszerűbb
alkalmasabb
maradandóbb
megfelelőbb

**újévi
ajándék
a
könyv.**

**RÉVAI
SAMU
KÖNYV-
KERES-
KEDÉSE.**

Van szerencsém a nagyérd. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint

KÁRPITOS-MŰHELYEMBEN
Főutca 43. szám alatt, a városi színházzal szemben

minden az én szakmámba tartozó munkákat a legpontosabban és a lehető legolcsóbb árak mellett készítek.

Ügymint:
GARNITUROKAT,
divánokat, matraczokat, drapériákat és
függönyöket a legszebb kivitelben elvállalok.

Továbbá
Ettermek, kávéházak és lakoszobák
linoleumozását és tapétirozását.
Táncztermek a legdivatosabban és
legjobb ízlés szerint díszítetek.

Házonkívüli vagy vidéki munkákat nap szerint vagy
pedig egészben s legolcsóbban számítva átveszek.
Egész csomagolásokat anyaggal vagy a nélkül
a leggondosabban és legpontosabban eszközölök,
valamint függönyök föltevését és leszedését.
Azonkívül
tekeasztalok bevonását és javítását elvállalom.

* Kész divánok raktáron tartatnak. *

Magamat az eperjesi és vidéki n. é. közönség pártfogásába s bizalmába ajánlva, maradok teljes tisztelettel

: KALUZSA FÉLIX :
kárpitos és műdísztű EPERJES Főutca 43. szám

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható:
Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszertárakban és Pálesch Árpád
droguistánál. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTCA.
Mindenütt kapható.

Vendégszolgálat: RUDA ÉS BLOCHMANN Ruda

KIVÁLÓ VASPRAEPARATUM
a KRIEGNER-féle
TOKAJI CHINA-VASBOR.

Elsőrangú magyar vas-specialitás kitűnő sajátosságaiért, úgymint rendkívüli köny-
nyű és gyors felszívódás, étvágygerjesztés, kellemes íz és magas vas-
tartalom (100 gramm borban 0.05 tiszta vas), az országos egészségügyi tanács
javaslatára a belügyminiszter úr engedélyvel látta el. Az eredmény feltétlenül
biztos. Készítményem már szerte a legjobb hírnévnek örvend. Sokan utánoz-
zák, de egyik utánzat sem azonos az én készítményemmel, — különbözik már
az előállítási módban is, melyet csak magam, mint nagyban készítő követhetek.

Kis üveg 3.20, nagy üveg 6 korona. Kapható az ország összes nagyobb
Telefon 58-47. gyógyszertáraiban és főelárúsító-helyén: Telefon 58-47.

MAGYAR KORONA-gyógytár, BUDAPEST, KÁLVIN-TÉR.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen erről füzetet; ingyen és bérmentve kapható a szab. „Nattyú”-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

Vedjegy: „Horgony”.
A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynek, csúznál és meghüleséknél bedöröszöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter czéjgegyezséssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstr. 5 neu. Mindennapi széküldés.

≡ Ingyen és bérmentve ≡

Az Ujság

minden előfizetője — kivétel nélkül — megkapja
Az Ujság politikai napilap

NAGY KÉPES NAPTÁRÁT.

Az Ujság húsvéti ajándéka
a Herczeg Ferencz Album lesz.

Állami, megyei, városi tisztviselők, lelkészek, tanárok, tanítók Az Ujságot kedvezményes, havi 2 korona árban kapják

Megrendelő cím: Az Ujság kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-út.

AZ UJSÁG előfizetési ára:
1 hóra . . . 2.40
1/4 évre . . . 7.-
1/2 évre . . . 14.-
1 évre . . . 28.-

Zongora
eladó. Jó karban.

Megtekinthető Fő-utca 79. sz.
(Klein-féle) házban, 9. sz. ajtó.

Felvilágosítással szolgál a háztulajdo-
nos, valamint Vilecz János árvaszéki ülnök a vármegyeházán.